

Az önkormányzati beruházási hajlandóság becslése a magyar kistéleplülések körében

OTKA KUTATÁS

77871

A kutatást lezáró beszámoló

A projekt legtöbb feladatát 2009-ben végzem el. Miután 2009 április és május folyamán elkészítettem, 20-25 önkormányzat segítségével teszteltem, majd véglegesítettem az első kérdőívet, május végén kiküldtük azokat az összes önkormányzat részére. Ezen kérdőív célja a korábbi, Ph.D. kutatásaim során elkészített modell aktualizálása, amely fontos információt szolgáltat majd a projekt hátralevő részére, a további kérdőívek kialakítására vonatkozóan. Bár a válaszadási ráta nagyon alacsony volt, az elemzést nem akadályozta, és hasznos információval szolgált a kutatás további részére. Az eredményeket a beszámoló 1. része tartalmazza. (A részek számozása a kérdőívek számának számozásával egyezik, azaz 1. rész – 1. kérdőív, 2. rész – 2. kérdőív, 3. rész – 3. kérdőív)

Az első kérdőív tanulságai közé tartozik, hogy a kisebb magyar önkormányzatok nem költenek sokat beruházásokra, a 10000 fő felettiak azok, ahol lényeges beruházások történnek. 2008-ban a leggyakoribbak az oktatási, egészségügyi témájú beruházások voltak, valamint az útberuházások. Az adatok alapján sikerült többváltozós regresszió elemzést is készíteni, amelyet a népességnagyság alapján képzett csoportokban is elvégeztem. A regresszió-analízis hatékony eszköznek bizonyult a beruházási döntések vizsgálatánál, mivel az egyenlet együtthatói jól mutatják, hogy a független változók egységnyi változására hogyan reagál a függő változó, azaz a beruházások mértéke. A módszer alkalmazásával elérhető, hogy térségre szabott beruházás-élénkítő programok kerüljenek kidolgozásra, és azon térségek esetében, amelyek támogatáshasznosító képessége alacsony, ott a központi kormányzat más típusú programokat dolgozzon ki a helyi fejlesztések előmozdítására.

A második kérdőív kifejezetten a kis önkormányzatok beruházásait vizsgálta. Ehhez a kérdőívhez csatolunk egy kiegészítést, amellyel azon területek feltérképezését célozzuk meg, ahol az önkormányzatok szerint jelentős beruházásokra lesz szükség. Ennek a kérdőívnek az elemzését és eredményeket jelen tanulmányban 2. részében részletezzük. Regresszió elemzést ebben a részben nem tudtunk sajnos végezni, a változók nagyfokú multikollinearitása miatt.

A második kérdőív tanulságai közé tartozik, hogy önkormányzataink óvatos hitelfelvevők, tisztában vannak vele, hogy az állam nem garantálja hiteleik visszafizetését. Amikor beruházásaikról döntenek, kiemelkedő szerepet kap az elérhető állami támogatások nagysága, a lakosok igényei sajnos csak e mögött következnek. A legtöbb önkormányzat nagyon egyetért azzal, hogy nem lenne szabad kockáztatniuk, azonban úgy gondolják, hogy az önkormányzati beruházások kockázata nem azonos a magánszféra beruházásaink kockázatával.

A harmadik kérdőívet, amely egy szóbeli, mintegy 100 db interjúból álló interjúsorozat alapja lett a települési döntéshozók attitűdvizsgálatához, 2009 végén készítettem el. Hallgatóink 2010 télén-tavaszn keresték meg a száz legnagyobb, válaszolni hajlandó önkormányzatot. Az eredményeket összefoglaló tanulmányt jelen beszámoló 3. részében ismertetem.

A harmadik kérdőív legnagyobb eredménye– az előzőekkel ellentétben - egy regressziós analízis elkészítése, amely a nagyobb önkormányzatok beruházási hajlandóság becslésére vonatkozott. A 12000 fő feletti önkormányzatok esetben találtunk két olyan változót, az adó- és díjbevételeket, amelyek együtt a beruházásra költött összeg 98%-á megmagyarázzák! Az egyenlet a 3. részben található.

A kutatás elérte céljait, sikerült sokoldalúan jellemezni az önkormányzatok beruházási gyakorlatát, gazdasági várakozásait, hitelfelvételi gyakorlatát, valamint sikerült modellt alkotni a beruházási tevékenységére.

Az eredményeket egy nemzetközi konferencián is bemutattam, Chilében egy egy órás előadásban, nemzetközi hallgatóság előtt. Az eredmények publikálása még nem történt meg, de folyamatban van.

Az önkormányzati beruházási hajlandóság becslése a magyar kistéleplések körében

OTKA KUTATÁS

77871

TARTALOMJEGYZÉK

A magyar önkormányzatok beruházási gyakorlata, 2008-as OTKA felmérés	6
Az önkormányzatok beruházási gyakorlata egy 2009-es felmérés alapján, 2009-es OTKA felmérés..	34
A 12000 fő feletti önkormányzatok beruházási gyakorlata, 2009-es OTKA felmérés	61

1. rész

A magyar önkormányzatok beruházási gyakorlata, 2008-as OTKA felmérés

Az OTKA által támogatott kutatás keretében 2008 –ban minden önkormányzat számára kiküldtünk egy kérdőívet, amelyben az önkormányzatok szolgáltatásszervezési és hitelfelvételi gyakorlatára vonatkozó kérdések voltak. A kérdőívet 150 önkormányzat küldte vissza, ami alapján nagyon általános érvényű következtetéseket nem lehet levonni, azonban szerencsére annál nagyobb, hogy a mintát „ki kelljen dobni”. A kérdőívet az 1. számú melléklet tartalmazza.

A leíró statisztikák után regresszió-elemzést is végeztünk, amely célja az volt, hogy az önkormányzatok beruházási kiadásai mely bevételek alakulásától mekkora mértékben függenek, azaz a bevételek alakulása (alakítása) milyen hatással lehet az önkormányzatok beruházási hajlandóságára.

Leíró statisztikák

Önkormányzati beruházások és szolgáltatások

Az alábbi táblázatból is látszik, a 10000 fő alatti önkormányzatok egyszerre kevés számú beruházásba fognak bele, ezen önkormányzati csoportokban elvétve található olyan önkormányzat, ahol több, átlagosan 10, 20, 30 beruházásba fognának egyszerre bele. Nem ez a helyzet a nagyobb önkormányzatoknál, ahol csaknem egyforma a kevés beruházást indítók és az egyszerre több projektet is elindító települések száma. Ez, nem meglepő módon a települések anyagi helyzetével, lehetőségeivel van összefüggésben.

Önkormányzati beruházások átlagos száma településnagyságonként

		Teljes népesség (Binned)				Total
		<= 1000	1001 - 5000	5001 - 10000	10001+	
beruhszam	3,00	46	61	13	3	123
	10,00	0	1	1	5	7
	20,00	0	0	0	5	5
	30,00	0	0	1	3	4
	40,00	1	1	0	1	3
Total		47	63	15	17	142

Megkérdeztük az önkormányzatoktól azt is, hogy mennyi társulásban vesznek részt. Az eredmények alapján, ahogyan az alábbi, 2. sz. táblázatból is kiderül, megállapíthatjuk, hogy a magyar önkormányzatok, méretüktől függetlenül szívesen vesznek részt társulásokban.

Az önkormányzat hány társulásban vesz részt (átlagolva)

		Teljes népesség (Binned)				Total
		<= 1000	1001 - 5000	5001 - 10000	10001+	
társulásszám	1,00	3	17	2	2	24
	2,00	11	9	5	8	33
	3,00	11	15	3	2	31
	5,00	13	15	3	3	34
	6,00	7	5	2	1	15
	18,00	0	2	0	0	2
Total		45	63	15	16	139

Szolgáltatásszervezés módjai

A következő kérdés csoport arra keresett választ, hogy az önkormányzatok hogyan szervezik meg területükön a különböző közszolgáltatások ellátását.

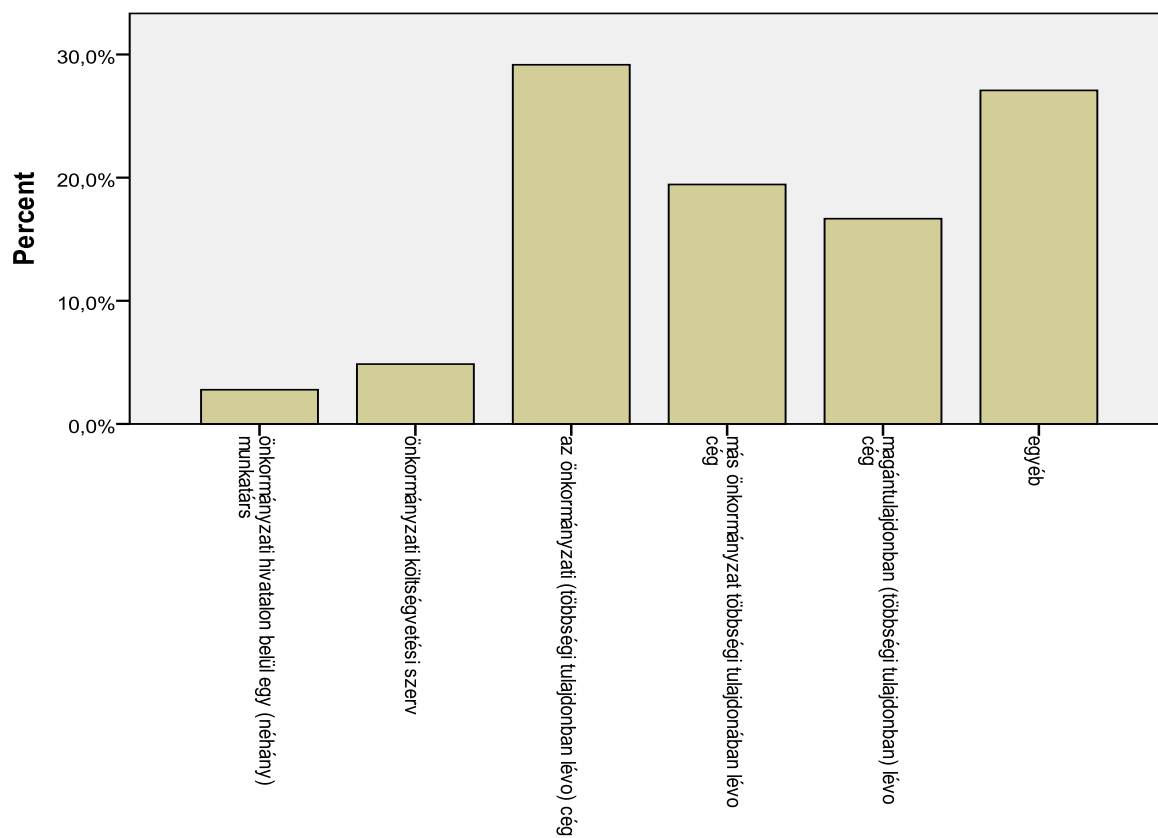
A következő szolgáltatások szervezésének módjaira voltunk kíváncsiak: víz és csatornaszolgáltatás, személyszállítás, szeméttelp működtetésének módjai, tömegközlekedés, távfűtés és parkfenntartás megszervezése.

A válaszoknál a következő lehetőségek közül választhattak az önkormányzatok:

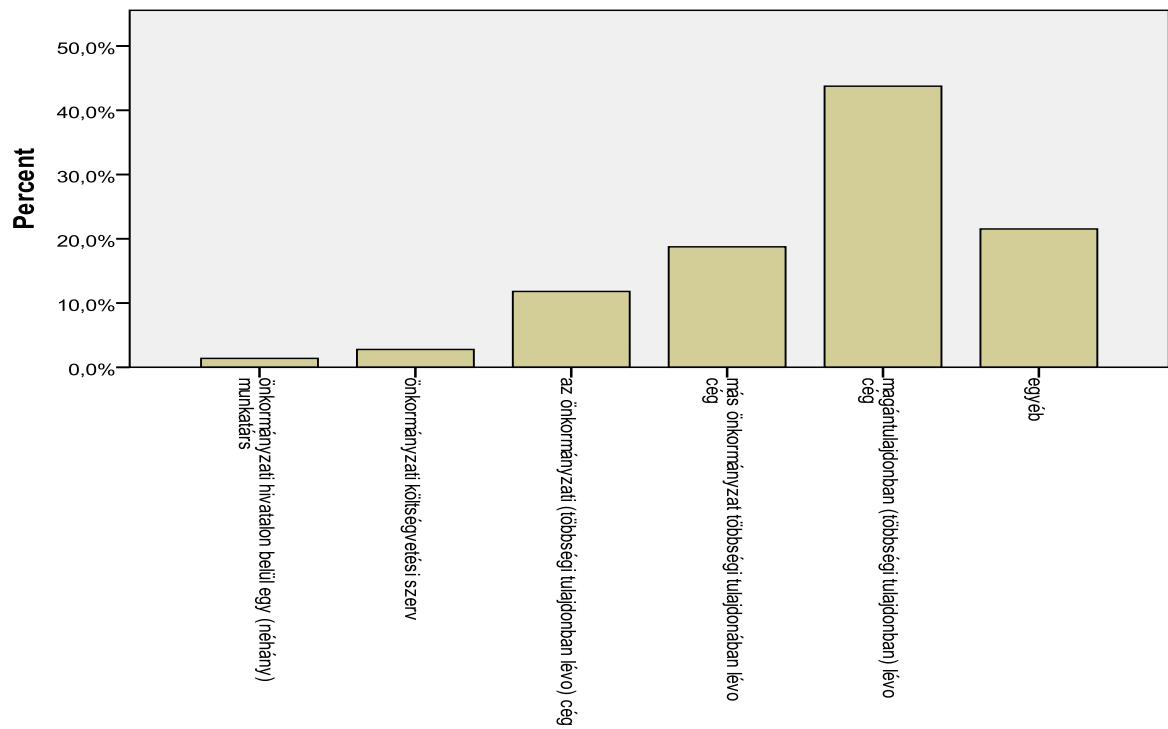
1. önkormányzati hivatalon belül egy (néhány) munkatárs
2. önkormányzati költségvetési szerv
3. az önkormányzati (többségi tulajdonban lévő) cég
4. más önkormányzat többségi tulajdonában lévő cég
5. magántulajdonban (többségi tulajdonban) lévő cég
6. egyéb

Ha megnézzük az alábbi ábrákat, láthatjuk, hogy míg a vonalas infrastruktúrára, víz, szennyvíz, csatornaszolgáltatásra, vagy szeméttelp működtetésére a piacihoz közeli formák, azaz önkormányzati vállalkozás, magánvállalkozás, vagy más önkormányzat megbízása a jellemző, az olyan szolgáltatásmál, mint a „kakukktójás” parkfenntartás, az önkormányzatok nem gondolkoznak e módszerek bevezetésén, megelégszenek néhány alkalmazott megbízásával a feladat ellátására. Ez természetesen díjak kivethetőségével, bevétel generálásával van összefüggésben. A magánszféra könnyebben vesz részt közfeladat ellátásában, ha arra díj könnyen vethető ki és a díj összege emelhető.

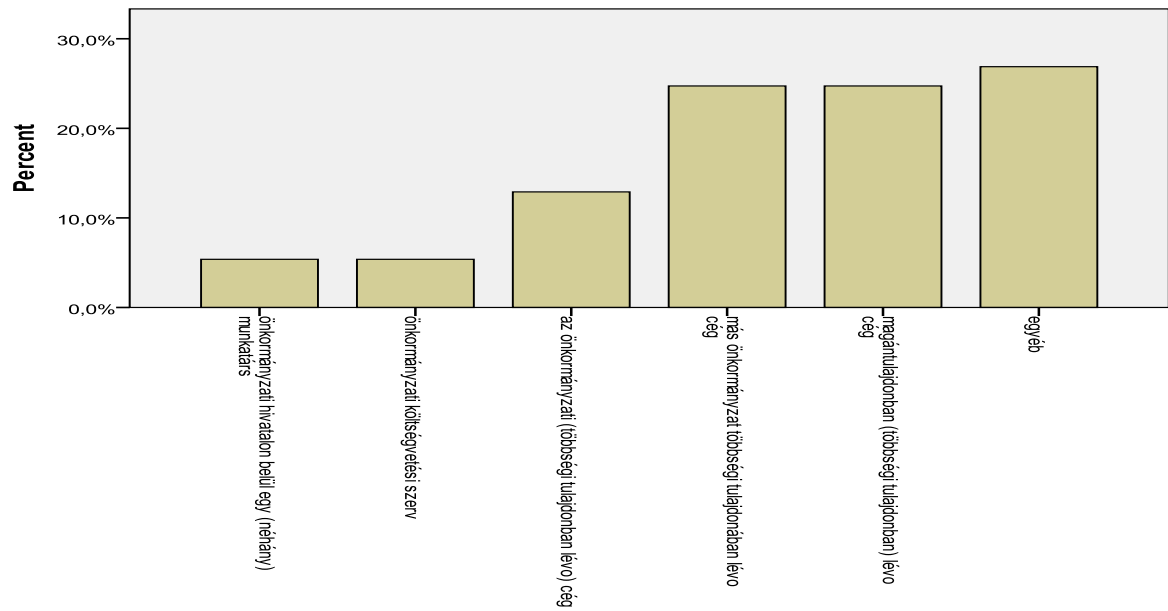
Víz és csatornaszolgáltatás megszervezésének módjai

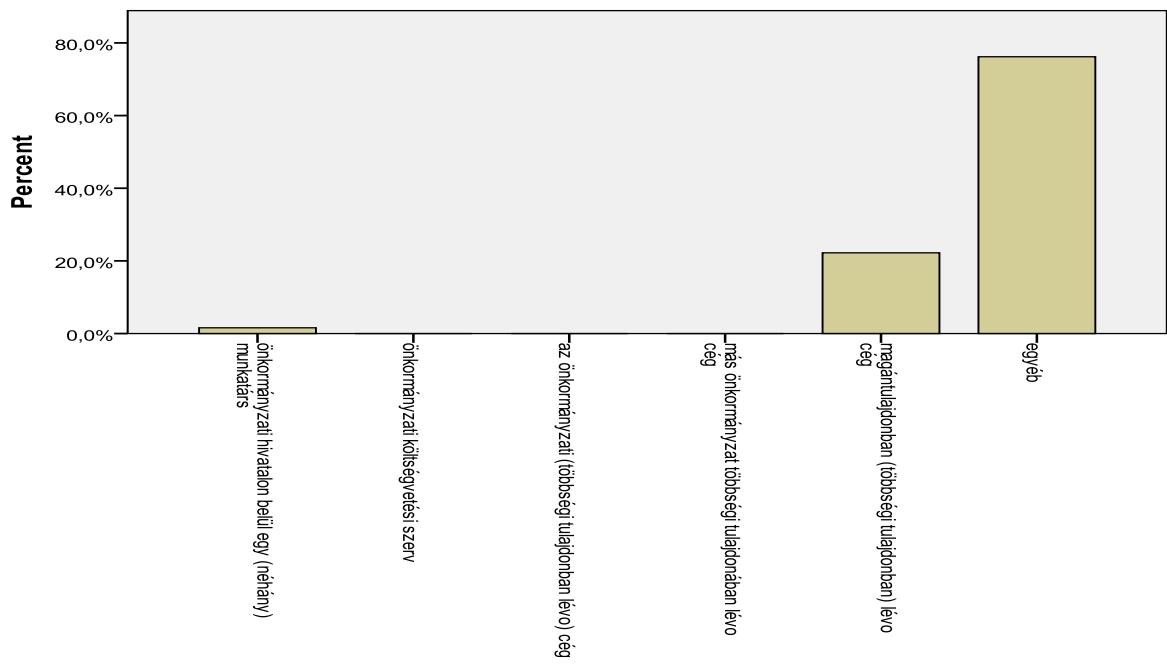
Szemétszállítás megszervezésének módjai

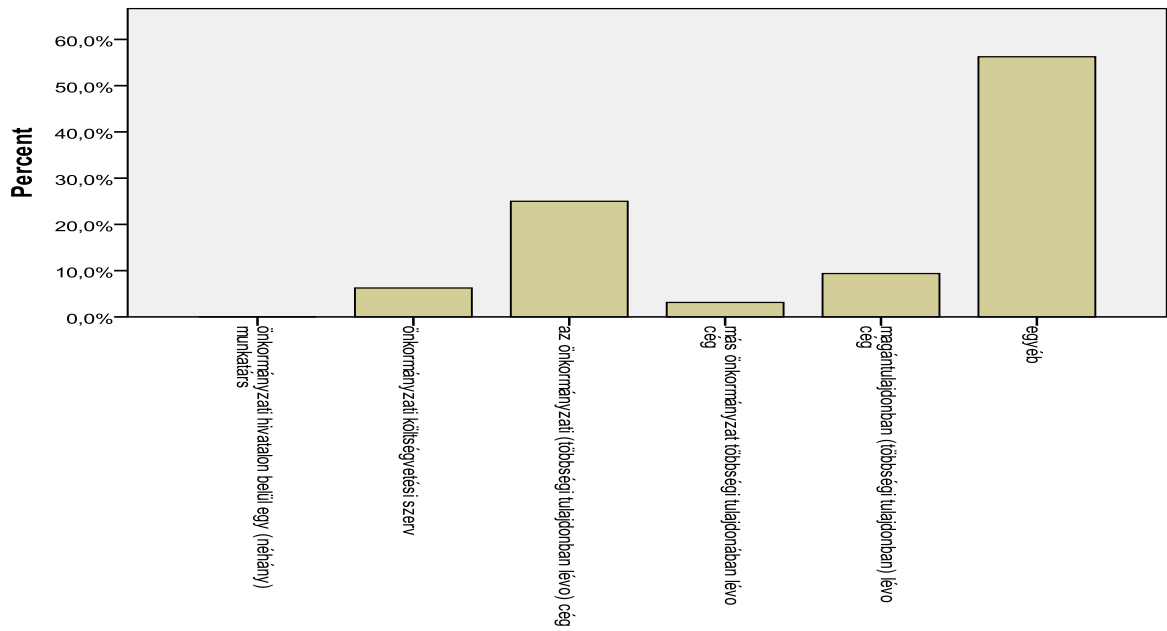
Szeméttelép működtetésének módjai

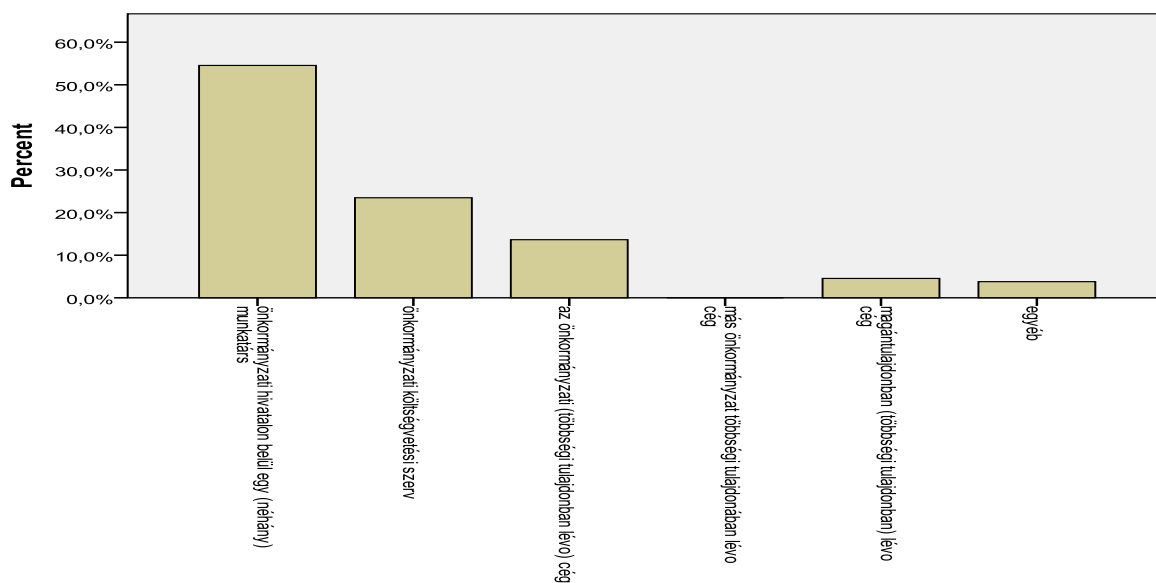
Tömegközlekedés megszervezése

Távfűtés megszervezése

Parkfenntartás megszervezése

Hitelfelvétel, garancia

Két kérdés az esetleges adósságrendezési eljárásra, valamint a hitelfelvételek garancia kérésére vonatkozott. A kérdések a következők voltak: vett-e igénybe az önkormányzat állami garanciavállalást hitelek felvételekor, és volt-e az önkormányzatnak adósságrendezési eljárása az elmúlt három évben.

Volt-e az önkormányzatnak adósságrendezési eljárása az elmúlt 3 évben? * Teljes népesség (Binned)

Crosstabulation

Count

	Teljes népesség (Binned)				Total
	<= 1000	1001 – 5000	5001 - 10000	10001+	
Volt-e az önkormányzatnak igen adósságrendezési eljárása az elmúlt 3 évben?	1	1	0	0	2
nem	47	66	15	16	144
Total	48	67	15	16	146

Szerencsére az összes megkérdezett között mindössze két önkormányzatnak volt adósságrendezési eljárása az elmúlt években, ezek mind a ketten a kisebb önkormányzatok közül kerültek ki.

Vett-e igénybe az önkormányzat állami garanciavállalást hitelek felvételekor? * Teljes népesség (Binned) Crosstabulation

Count

	Teljes népesség (Binned)				Total
	<= 1000	1001 - 5000	5001 - 10000	10001+	
Vett-e igénybe az igen önkormányzat állami nem garanciavállalást hitelek felvételekor?	0	2	1	0	3
	47	62	14	16	139
Total	47	64	15	16	142

Állami garancia igénybevétele hitelek felvételekor nem jellemző az önkormányzatokra. Ez mindenképpen pozitív, az állam nem állhat helyt az önkormányzatok eladósodottságakor, azért az önkormányzatok maguk felelnek.

Regresszió-elemzés

Szerencsére végre lehetett hajtani egy többváltozós regresszió-analízist, ami arra a kérdésre adott választ, hogy az önkormányzatok beruházási hajlandósága hogyan alakul a privatizációs bevételek és az adóbevételek függvényében.

A modellbe eredetileg a lehető legnagyobb mennyiségű változót kívántam bevonni, de a különböző bevételtípusok közötti korreláció ezt nem tette lehetővé. Ennek megfelelően redukálnom kellett a független változók számát, míg végül kettő maradt, a privatizációs bevételek összege és az önkormányzat adóbevételei. Szerencsére a többi változó kiiktatása a modellből nem jelentett túl nagy információvesztést, hiszen hatásuk – az összefüggés miatt is – megjelent az adóbevételek vagy a privatizációs bevételek hatásában.

A modell változóinak korrelációs táblázata:

Correlations

	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	
Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	
Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as	Pearson Correlation	1
Önkormányzat	Sig. (2-tailed)	-,009 ,917

költségvetési adatai alapján) N	133	132
Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation -0,009 Sig. (2-tailed) ,917	1
	N 132	144

A modell T-próbája:

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	188652,283	109141,651		1,729	,086
	Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	154,984	126,305	,086	1,227	,222
	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	,514	,060	,599	8,528	,000

a. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,604 ^a	,365	,355	1215770,632	2,002

a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

A felső táblázat alapján megállapíthatjuk, hogy két függő változónk együttesen a beruházásra költött összeg változásának 36%-át magyarázza meg.

Nagyon érdekesen árnyalt lesz a kép, ha az elemzést lakosságszám-csoportonként külön-külön is elvégezzük.

Az adatbázist a települések lakosság száma alapján 1000 fő alatti, 1000 és 5000 fő közötti, 5000 és 10000 fő közötti és 10000 fő fölötti településekből álló csoportokra osztottam.

Az ezer fő alatti települések esetében két változónk a beruházási ráta 65%-a magyarázza meg, az 1000 és 5000 fő közötti csoportban mindössze 2 (!) százalékát, 5000 és 10000 fő között szintén a 65 %-át, a legnagyobb, 10000 fő fölötti csoportban a beruházási ráta változásának 17%-t.

Az ezekre a csoportokra vonatkozó korrelációs, ANOVA és összefoglaló táblázatokat a 2. melléklet tartalmazza.

Regressziós egyenleteink tehát a következők:

B: beruházási kiadások összege 2008-ban

A: az önkormányzat 2008-as évi adóbevétele

P: privatizációs bevételek 2008-ban

A teljes modellre $Y=188682+155P+0,55A$

1000 fő alatt $Y=-18407+6,5A$

1000 és 5000 fő között $Y=43932-27P+0,24A$

5000 és 10000 fő között $Y=375161+154P+0,46A$

10000 fő fölött $Y=1869341-481P+0,33A$

Az, hogy a 10 évvel ezelőtti regresszió-analízisbe több változó is be tudtunk vonni, jelzője annak, hogy ma az önkormányzatok bevételei erősebben függenek egymástól. Egy önkormányzat, ha jobb helyzetben van, általában minden bevételtípusból nagyobb bevételekre számíthat, míg 10 évvel ezelőtt a bevételek jobban differenciáltak voltak, nagyságuk nem függött ennyire egymástól – vagy egy harmadik, látens tényezőtől.

1. melléklet

A település neve

Melyik megye?

1 – Bács-Kiskun	8 – Hajdú-Bihar	15 – Szabolcs-Szatmár
2 – Baranya	9 – Heves	16 – Tolna
3 – Békés	10 – Jász-Nagykun-Szolnok	17 – Vas
4 – Borsod	11 – Komárom-Esztergom	18 – Veszprém
5 – Csongrád	12 – Nógrád	19 – Zala
6 – Fejér	13 – Pest	20 – Budapest
7 – Győr-Moson-Sopron	14 – Somogy	

1. Kérjük, töltsse ki az alábbi táblázatot! A válaszadásnál, kérjük a 2008. évi költségvetés adatait használja.

Költségvetési sor	Ezer forint
Az önkormányzat összes kiadása	
Folyó bevételek	
Folyó kiadások	
Felhalmozási bevételek	
Felhalmozási kiadások	
Egy lakosra jutó hitelfelvétel nagysága	
Államháztartáson kívülre átadott működési vagy felhalmozási pénzeszközök	
Államháztartáson kívülről átvett pénzeszközök (működési és felhalmozási)	
Bérleti díjakból származó bevétel (áfa nélkül)	
Privatizációs bevétel	
A polgármesteri hivatal összes dologi kiadása	
A polgármesteri hivatal összes személyi kiadása	
Önkormányzat által szolgáltatóknak nyújtott működési támogatások összege	
Önkormányzati tartalékok nagysága	
Hitelek állománya	
2008-ban felvett működési hitelek összege	
Adósságszolgálat nagysága 2008-ban (kamat és tőkevisszafizetés együtt)	
Építményadóból származó bevétel	
Iparúzési adóból származó bevétel	
Önkormányzati adókból származó összes bevétel	
Építményadóból származó bevétel terve 2009-re	
Iparúzési adóból származó bevétel terve 2009-re	
Szolgáltatási díjakból származó bevételek 2008-ban	
2008-ban indult beruházások 2008-as kiadásai	
2008-ban indult beruházások összes tervezett kiadásai	
2008-ban felújításra költött összeg	
Korábban elkezdett beruházások kiadásai	

Jelenleg futó beruházások száma	
Önkormányzat hány társulásban vesz részt?	
Hány civil szervezet működik a településen?	

2. Kérjük, válaszoljon igennel vagy nemmel!

Vett-e igénybe az önkormányzat állami garanciavállalást hitelek felvételekor?
Igen - nem

Volt-e az önkormányzatnak adósságrendezési eljárása az elmúlt 3 évben?
Igen - nem

3. Önkormányzati szolgáltatások kiszereződtetése. Kérjük, karikázza be a megfelelő számot, hogyan szervezik meg településükön az alábbi szolgáltatásokat.

Víz, csatornaszolgáltatás	1	2	3	4	5	6
Szemétszállítás	1	2	3	4	5	6
Szemételep működtetése	1	2	3	4	5	6
Helyi tömegközlekedés	1	2	3	4	5	6
Távfűtés	1	2	3	4	5	6
Parkok fenntartása	1	2	3	4	5	6

1. Önkormányzati hivatalon belül egy (néhány) munkatárs
2. önkormányzati költségvetési szerv
3. az önkormányzati (többségi tulajdonban lévő) cég
4. más önkormányzat többségi tulajdonában lévő cég
5. magántulajdonban (többségi tulajdonban) lévő cég
6. egyéb

4. Kérjük, az alábbi kérdésblokkban jelezze, mennyire igazak az alábbi állítások az ön önkormányzatára!

1- egyáltalán nem igaz; 5 - nagyon igaz

Önkormányzati nyitottság

- Az önkormányzat együttműködése a helyi civil szférával zökkenőmentes.
- Az önkormányzat együttműködése a helyi civil szférával sokoldalú.
- Az önkormányzat sokat tesz azért, hogy jól működjenek a külső kapcsolatai.
- Van működő fórum arra, hogy "külső, civil" javaslatot bevigyenek a hivatalba.

A helyi törvényhozás hatékonysága

- A helyi döntéseket, engedélyeket döntő többségben nem szokták megfellebbezni.
- A lakosok meg vannak elégedve a rájuk vonatkozó szabályokkal.
- A helyi magánvállalkozók meg vannak elégedve a rájuk vonatkozó szabályokkal.

Átláthatóság

- A helyi költségvetés mindenki számára nyilvános.
- Az önkormányzat minden szerződése megtekinthető, bárkinek, aki kéri.

- Egyértelmű a tisztségviselők javadalmazásának odaítélési módja.
- Mindenki az érdeme szerint részesül a jutalomból.

Önkormányzati külső kommunikáció

- A testületi üléseken általában szép számmal megjelennek az érintett lakosok is.
- A helyi döntéseket helyi TV, helyi újság is megjelenteti.
- A helyi döntések meghozatalát követően sok "civil" kérdés fut be az önkormányzathoz azokkal kapcsolatban.
- Ezeket a kérdéseket rögzítik, mindegyikre választ adnak.

Egyenlőség

- A polgármesteri hivatalban egyenlő arányú a női és a férfi osztályvezetők aránya.
- A képviselőtestületben egyenlő arányú a nők és a férfiak aránya.
- A bizottsági vezetők között egyenlő a nők és a férfiak aránya.
- A gyestről visszatérő szülők korábbi munkájuknak megfelelő munkakörben dolgoznak tovább.

Hatékonyság

- A realizált helyi adóbevétel közel áll a tervezett adóbevételhez.
- A magánszféra bevonása a közszolgáltatásba jelentős, és inkább növekedő tendenciát mutat.
- Az önkormányzat könnyen tud helyi beruházásra hitelt felvenni.

1. Melléklet

Correlations

[DataSet1] C:\Users\Corvinus\Documents\OTKA\ONKORMANYZAT.SAV

Correlations

		Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)	Iparúzési adóból származó bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)
Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1 133	-,011 132
Iparúzési adóból származó bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alajján)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	-,011 132	1 144

Regression

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Iparúzési adóból származó bevétel terve 2009-re (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)	.	Enter

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Iparüzési adóból származó bevétel terve 2009-re (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

2.

3.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,597 ^a	,356	,346	1228176,651

a. Predictors: (Constant), Iparüzési adóból származó bevétel terve 2009-re (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

4.

5.

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1,069E14	2	5,344E13	35,429	,000 ^a
	Residual	1,931E14	128	1,508E12		
	Total	3,000E14	130			

a. Predictors: (Constant), Iparüzési adóból származó bevétel terve 2009-re (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

6.

7.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	199740,788	110515,394		1,807	,073
	Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	155,697	127,602	,087	1,220	,225
	Iparüzési adóból származó bevétel terve 2009-re (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	,640	,077	,592	8,341	,000

a. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

8.

9.

10. CORRELATIONS

11. /VARIABLES=olaj olat

12. /PRINT=TWOTAIL NOSIG

13. /MISSING=PAIRWISE.

14.

15.

Correlations

		Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)
Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation	1	-,009
	Sig. (2-tailed)		,917
	N	133	132
Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation	-,009	1
	Sig. (2-tailed)	,917	
	N	132	144

16.
 17.
 18. REGRESSION
 19. /MISSING LISTWISE
 20. /STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
 21. /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
 22. /NOORIGIN
 23. /DEPENDENT o1ae
 24. /METHOD=ENTER o1aj o1at.
 25.

26.

27.

28.

29. Regression

30.

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

31.

32.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,604 ^a	,365	,355	1215770,632	2,002

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,604 ^a	,365	,355	1215770,632	2,002

a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

33.

34.

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1,095E14	2	5,473E13	37,024	,000 ^a
	Residual	1,907E14	129	1,478E12		
	Total	3,001E14	131			

a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

35.

36.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	188652,283	109141,651		1,729	,086
	Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	154,984	126,305	,086	1,227	,222
	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	,514	,060	,599	8,528	,000

a. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

37.

38.

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	188652,28	9101735,00	406298,27	914060,774	132
Residual	-5912165,000	11173812,000	,000	1206454,245	132
Std. Predicted Value	-,238	9,513	,000	1,000	132
Std. Residual	-4,863	9,191	,000	,992	132

a. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

Regression

Teljes népesség (Binned) = <= 1000

Variables Entered/Removed^{b,c}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Teljes népesség (Binned) = <= 1000

c. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,805 ^a	,648	,639	55779,923

a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

b. Teljes népesség (Binned) = <= 1000

ANOVA^{b,c}

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
-------	----------------	----	-------------	---	------

1	Regression	2,345E11	1	2,345E11	75,356	,000 ^a
	Residual	1,276E11	41	3,111E9		
	Total	3,620E11	42			

a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

b. Teljes népesség (Binned) = <= 1000

c. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

Coefficients^{a,b}

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-18406,951	9682,850		-1,901	,064
	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	6,449	,743	,805	8,681	,000

a. Teljes népesség (Binned) = <= 1000

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

39. Teljes népesség (Binned) = 1001 - 5000

Variables Entered/Removed^{b,c}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
-------	-------------------	-------------------	--------

1	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	.	Enter
---	--	---	-------

- a. All requested variables entered.
b. Teljes népesség (Binned) = 1001 - 5000
c. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,142 ^a	,020	-,014	178867,951

- a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)
b. Teljes népesség (Binned) = 1001 - 5000

ANOVA^{b,c}

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3,822E10	2	1,911E10	,597	,554 ^a
	Residual	1,856E12	58	3,199E10		
	Total	1,894E12	60			

- a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)
b. Teljes népesség (Binned) = 1001 - 5000
c. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

Coefficients^{a,b}

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t
		B	Std. Error	Beta	
1	(Constant)	53932,421	26990,449		1,998
	Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	-26,997	159,891	-,022	-,169
	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	,244	,228	,140	1,073

a. Teljes népesség (Binned) = 1001 - 5000

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

40. Teljes népesség (Binned) = 5001 - 10000

Variables Entered/Removed^{b,c}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	.	Enter

Variables Entered/Removed^{b,c}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	.	Enter

- a. All requested variables entered.
 b. Teljes népesség (Binned) = 5001 - 10000
 c. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,801 ^a	,642	,570	315165,116

- a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)
 b. Teljes népesség (Binned) = 5001 - 10000

ANOVA^{b,c}

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1,778E12	2	8,888E11	8,948	,006 ^a
	Residual	9,933E11	10	9,933E10		
	Total	2,771E12	12			

Variables Entered/Removed^{b,c}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	.	Enter

a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

b. Teljes népesség (Binned) = 5001 - 10000

c. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

Coefficients^{a,b}

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	375161,213	194360,568		1,930	,082
	Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	153,975	48,363	,844	3,184	,010
	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	-,465	1,953	-,063	-,238	,817

a. Teljes népesség (Binned) = 5001 - 10000

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

41. Teljes népesség (Binned) = 10001+

Variables Entered/Removed^{b,c}

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Teljes népesség (Binned) = 10001+

c. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,413 ^a	,171	,033	3641216,754

a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

b. Teljes népesség (Binned) = 10001+

ANOVA^{b,c}

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3,276E13	2	1,638E13	1,236	,325 ^a
	Residual	1,591E14	12	1,326E13		
	Total	1,919E14	14			

a. Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján), Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

b. Teljes népesség (Binned) = 10001+

c. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

Coefficients^{a,b}

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1869341,708	1225039,529		1,526	,153
	Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	-481,096	2481,415	-,052	-,194	,850
	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	,332	,221	,401	1,501	,159

a. Teljes népesség (Binned) = 10001+

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)

```

42. CORRELATIONS
43. /VARIABLES=olaj olat
44. /PRINT=TWOTAIL NOSIG
45. /MISSING=PAIRWISE.

```

46. Teljes népesség (Binned) = <= 1000

Correlations^b

		Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)
Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation	. ^a	. ^a
	Sig. (2-tailed)	.	.
	N	44	43
Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az	Pearson Correlation	. ^a	1
	Sig. (2-tailed)	.	.

Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	N	43	46
--	---	----	----

a. Cannot be computed because at least one of the variables is constant.

b. Teljes népesség (Binned) = <= 1000

47. Teljes népesség (Binned) = 1001 - 5000

Correlations^a

		Privatizációs bevételek (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Önkormányzati adókból származó összes bevételek (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)
Privatizációs bevételek (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1 61	-,035 61
Önkormányzati adókból származó összes bevételek (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	-,035 61	1 66

a. Teljes népesség (Binned) = 1001 - 5000

48. Teljes népesség (Binned) = 5001 - 10000

Correlations^a

		Privatizációs bevételek (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Önkormányzati adókból származó összes bevételek (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)
Privatizációs bevételek (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1 13	,700** 13
Önkormányzati adókból származó összes bevételek (az Önkormányzat 2008-as költségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	,700** 13	1 15

Correlations^a

		Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)
Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1 13	,700** 13
Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	,700** 13	1 15

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

a. Teljes népesség (Binned) = 5001 - 10000

49. Teljes népesség (Binned) = 10001+

Correlations^a

		Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)	Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)
Privatizációs bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	1 15	-,177 15
Önkormányzati adókból származó összes bevétel (az Önkormányzat 2008-as kölségvetési adatai alapján)	Pearson Correlation Sig. (2-tailed) N	-,177 15	1 17

a. Teljes népesség (Binned) = 10001+

2. rész

Az önkormányzatok beruházási gyakorlata egy 2009-es felmérés alapján, 2009-es OTKA felmérés

Az OTKA által támogatott kutatás keretében 2009 májusában ismét kiküldtünk egy kérdőívet minden önkormányzat számára. A kérdőívet az 1. melléklet tartalmazza. Ez jóval több kérdést tartalmazott, mint az első, és a kérdések főleg önkormányzati gazdasági várakozásokkal, beruházások tervezésével és végrehajtásuk módjával voltak kapcsolatosak. Egy rövid kérdésblokk az önkormányzati költségvetés néhány adatára vonatkozott, amely célja, hasonlóan az egy évvel korábbi adatokhoz, regresszió analízis elvégzése volt, ám az adatok oly mértékben korrelálnak bizonyultak, hogy ezt nem tudtuk megcsinálni.

Önkormányzati beruházások fajtái

Ha a beruházások típusait vizsgáljuk, útberuházásokat az önkormányzatok 38%-ában, oktatási beruházásokat az önkormányzatok 35%-ában, egészségügyi beruházásokat 28%-ában, szennyvíztisztítással kapcsolatos beruházásokat 24, vízberuházásokat 17, szemétkézeléssel kapcsolatos beruházásokat 12, míg gázberuházásokat az önkormányzatok 5 %-ban hajtottak 2009-ben végre.

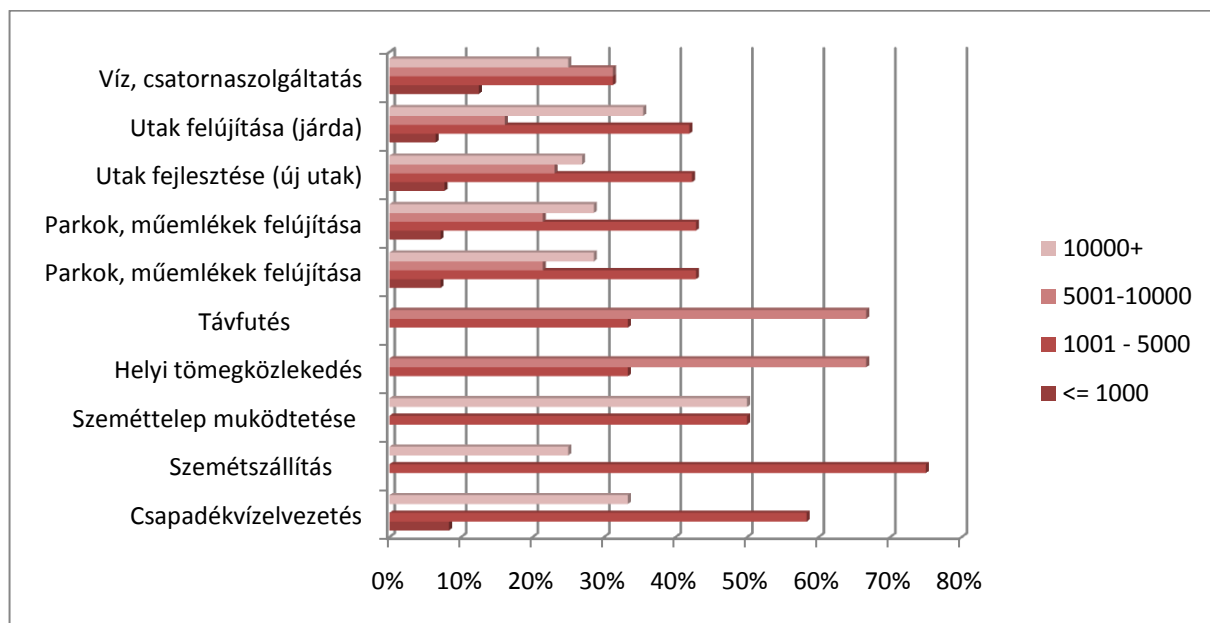
Ha a 2010-re szóló beruházási terveket vizsgáljuk, útfejlesztést (felújítás és új utak együtt) az önkormányzatok 80%-ában, oktatási beruházásokat az önkormányzatok 48%-ában, csapadékelvezetéssel kapcsolatos fejlesztéseket 28, műemlékek felújítását 28, víz- és szennyvízberuházásokat 23, szemétkézeléssel kapcsolatosakat 7, helyi tömegközlekedéssel kapcsolatos beruházásokat 7, szemétszállítással kapcsolatos beruházásokat 6, míg távfűtés korszerűsítését az önkormányzatok 2 %-ban tervezték.

Láthatjuk, hogy az önkormányzatok elsődleges fejlesztései az úthálózat fejlesztésével, korszerűsítésével kapcsolatosak, hiszen mind az aktuálisan végrehajtott, mind a rövidtávon tervezettek között ez áll az első helyen. 2009-ben ezt követték a humánszolgáltatások, oktatás és egészségügyi beruházások, majd a vonalas infrastruktúra fejlesztése. Azt is elmondhatjuk, hogy 2009-ben az önkormányzatok inkább elhalasztották beruházásaikat, és az azonnal végrehajtandó beruházások helyett inkább a rövidtávon megvalósítandó beruházások voltak többségben. Ez lényegesen összefügg a válság okozta pénzügyi helyzetükkel, forrásaik csökkenésével.

Azt is megvizsgáltuk, hogy hogyan változnak ezek az adatok, ha a települések nagyságát is figyelembe vesszük. Az alábbi, 1. táblázat és 1. ábra mutatják ezen beruházások megoszlását a lakosság szám alapján képzett településcsoportokban.

1. ábra

Beruházástípusok a lakosságszám alapján képzett településcsoportokban

1. táblázat

Beruházástípusok a lakosságszám alapján képzett településcsoportokban

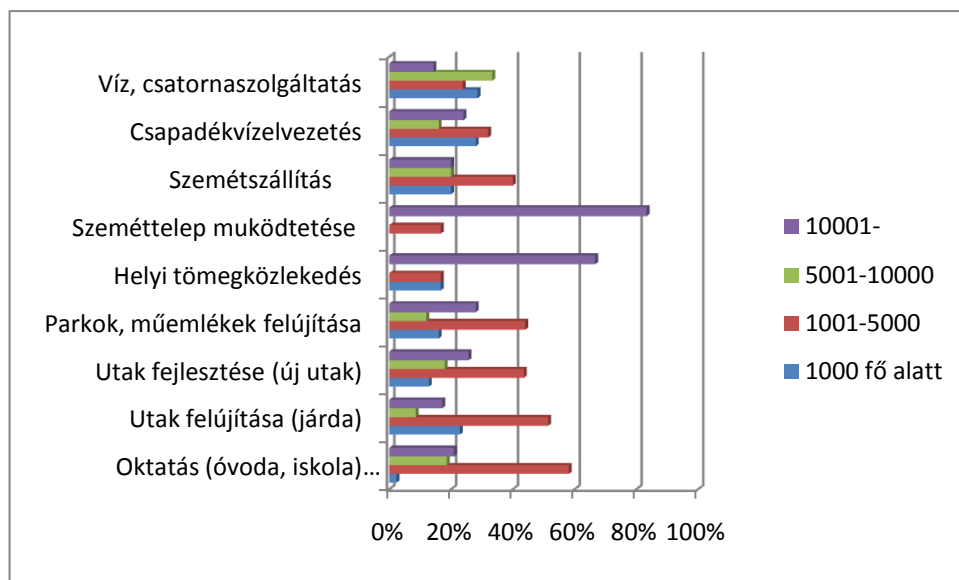
	Csapadék víz elvezetés	Szemétszállítás	Szeméttelep működtetése	Helyi tömegközlekedés	Távutak	Parkok, műemlékek felújítása	Parkok, műemlékek felújítása	Utak fejlesztése (új utak)	Utak felújítása (járda)	Víz, csatornaszolgáltatás
<= 1000	8%					7%	7%	8%	6%	13%
1001 - 5000	58%	75%	50%	33%	33%	43%	43%	42%	42%	31%
5001-10000				67%	67%	21%	21%	23%	16%	31%
10000+	33%	25%	50%			29%	29%	27%	35%	25%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Az ábra és a táblázat alapján megállapíthatjuk, hogy a kisebb települések kevesebbet költenek fejlesztésre, beruházásaik között főleg az utak és műemlékek felújítása szerepel. A válaszolók között a legaktívabbak az 1000 és 5000 fő közötti települések, ezek szinte minden beruházástípusból terveznek valamennyit végrehajtani.

Az alábbi, 2. ábra és 2. táblázat a 2010-re szóló beruházási terveket mutatja, szintén a település lakossága alapján képzett csoportok szerinti bontásban.

2. ábra

Beruházási tervek a lakosságszám alapján képzett településcsoportokban

2. táblázat

Beruházási tervek a lakosságszám alapján képzett településcsoportokban

	Oktatás (óvoda, iskola) fejlesztése	Utak felújítása (járda)	Utak fejlesztése (új utak)	Parkok, műemlékek felújítása	Helyi tömegközlekedés	Szeméttelép működtetése	Szemétszállítás	Csapadékvíz elvezetés	Víz-, csatornaszolgáltatás
1000 fő alatt	2%	23%	13%	16%	17%		20%	28%	29%
1001-5000	58%	51%	44%	44%	17%	17%	40%	32%	24%
5001-10000	19%	9%	18%	12%			20%	16%	33%
10001-50000	21%	17%	26%	28%	67%	83%	20%	24%	14%
	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Az ábrából és a diagramból is jól látszik, hogy a legoptimistábbak az 5000 fő feletti települések, ezek azok, amelyek csaknem minden beruházástípusban terveztek fejleszteni, és arányaiban is többet, mint a többi településen. A beruházó kistelepülések (1000 fő alatt) száma mintánkban elenyésző.

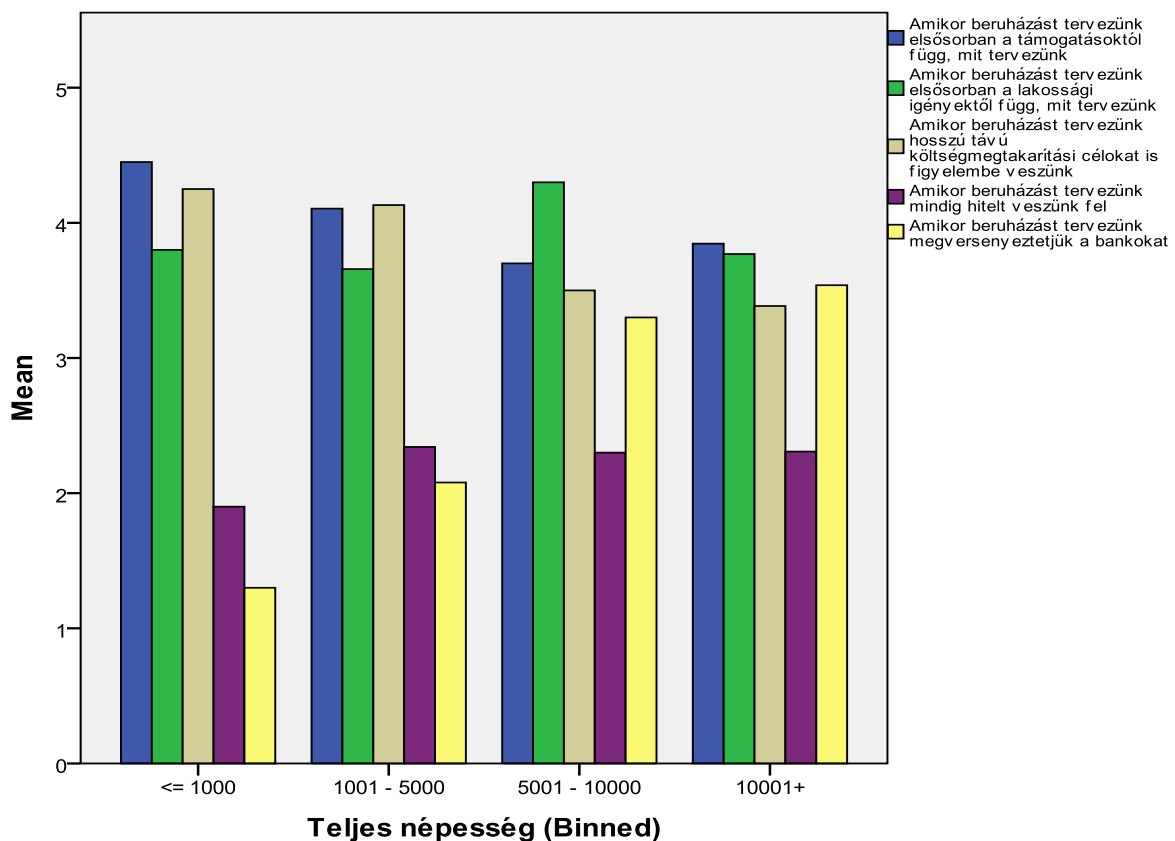
A beruházások finanszírozása

Megkérdeztük az önkormányzatokat, hogy mennyire jellemző rájuk, hogy (i) elsősorban a támogatásoktól függ, (ii) elsősorban a lakossági igényektől függ, hogy mi terveznek, illetve (iii) beruházásaiknál a hosszú távú költségmegtakarítási célokat is figyelembe veszik-e, (iv) mindig vesznek-e fel hitelt, (v) megversenyeztetik-e a bankokat.

Az alábbi, 3. ábra az eredményeket mutatja. minél feljebb kúszik a diagram, annál inkább egyetértett az önkormányzat az állítással.

3. ábra

Beruházási terveit befolyásoló tényezők

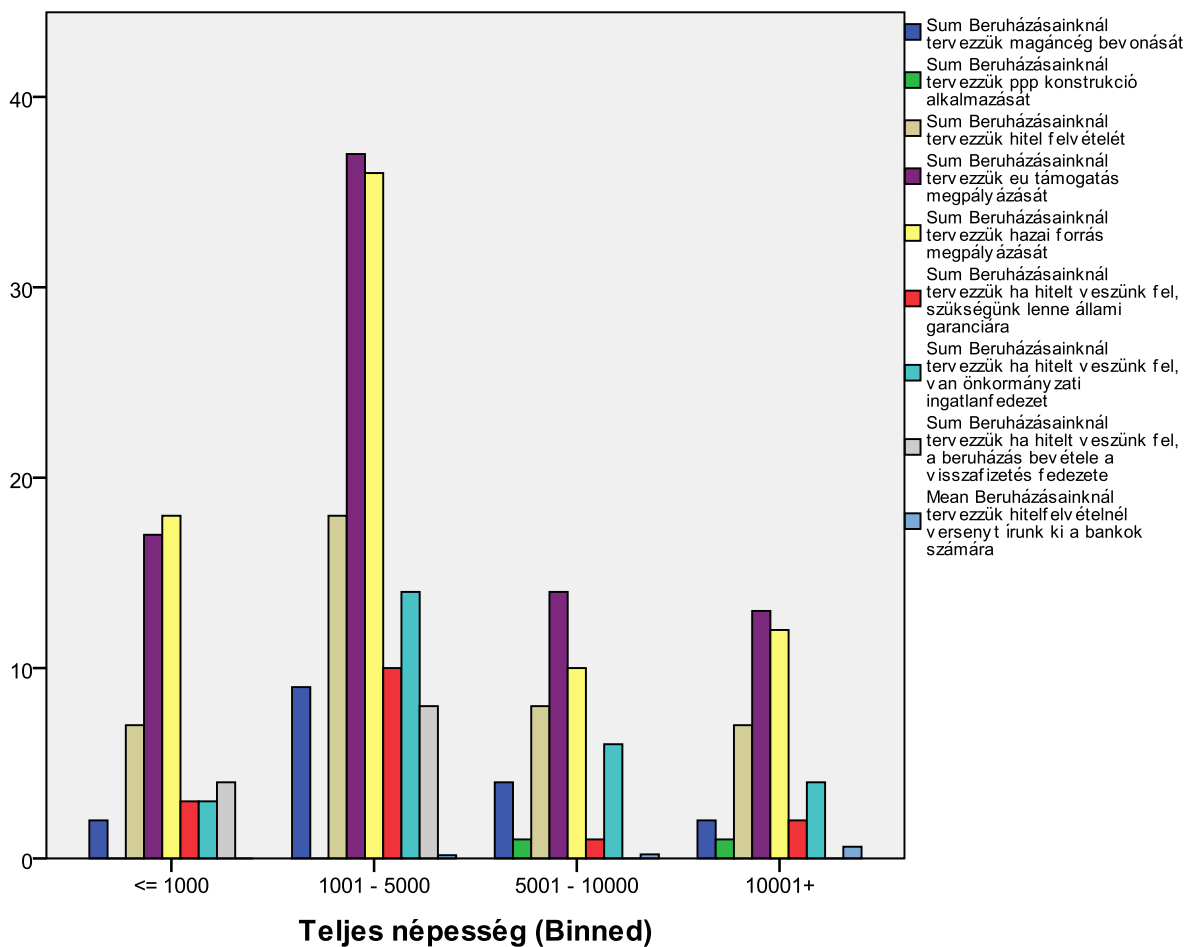
Az ábrán jól látszik, hogy míg a kistelepülések inkább az állami támogatások elérhetősége szerint alakítják fejlesztési terveiket, a nagyobb települések esetében már jóval nagyobb teret kapnak a lakossági igények is. A bankok megversenyeztetése annál inkább jellemző egy településre, minél nagyobb. Ennek valószínűleg két oka is van. Egyrészt a megfelelő végzettségű szakemberek a nagyobb települések számára könnyebben elérhetők, másrészt minél nagyobb a beruházási összeg, annál többet lehet megtakarítani, ami egy nagyváros esetében jelentős összeg is lehet.

A következő kérdéscsoport a beruházások finanszírozásának módjára vonatkozott, vajon tervezik-e magáncég bevonását, használnak-e a megkérdezett önkormányzatok PPP konstrukciót, terveznek-e hitelfelvételt, illetve hazai vagy EU-s források megpályázását. Az adatokat a melléklet 2-17. táblázatai tartalmazzák.

Eredményeink azt mutatják, hogy a PPP konstrukció 2009-ben is idegen volt az önkormányzatok körében, elvéve akadt egy-egy olyan önkormányzat (2%), amely beruházását ebben a konstrukcióban tervezte. A magáncégek bevonása sem volt túl népszerű (19%), bár a kisebb települések közül (5000 fő alatt) többen is tervezték az együttműködést. Nagyobb települések esetében csak elvéve találkoztunk vele. A hitelek felvétele következett források gyakorisági sorában (44%), majd a külföldi (90%) és a hazai pályázati pénzek (84%). Ez a sorrend megfelel annak a logikának, miszerint az önkormányzatok először az „olcsó” pályázati pénzeket szeretnék megszerezni, ezen belül is a kisebb befektetéssel járó hazai forrásokat, ezután következnek az egyre „drágább” piaci, illetve a bonyolult adminisztrációt követelő nemzetközi pályázati források.

4. ábra

Önkormányzati beruházások tervezett finanszírozási konstrukciói

Hitelfelvétel

A hitelfelvétellel kapcsolatban több kérdést is feltettünk, az egyik kérdéscsoport annak kiderítésében segített, hogy mi a fedezete a hitel visszafizetésének, számítanak-e állami garanciára az önkormányzati hitelfelvevők.

Az önkormányzatok 18%-a szerint lenne szüksége állami garanciára, ezen belül – mint az várható, a kisebb, 1-5000 fős települések aránya nagyobb, mintegy 24%-uk szeretné, ha az állam ilyen formán is támogatná őket. A legkisebb önkormányzatok között az arány 14%, de itt közrejátszik az is, hogy ezen önkormányzatok lehetőségei szűkösek, így hitelpiaci szereplésük eleve korlátozott. Az egyéb garanciák között rákérdeztünk az ingatlanfedezet meglétére. Az önkormányzatok mindössze 30%-a gondolkozik a hitelek ingatlanfedezettel történő biztosításán. Ha a településméret szerinti csoportokban nézzük ugyanezt az adatot, nagyon eltérő eredményeket kapunk. A legkisebb települések 14%-ának lenne ingatlanfedezete, míg az 5-10000 fő között a települések már 41%-a mutatna fel ingatlant.

A legérdekesebb a helyzet, ha a közgazdaságilag leginkább megfelelő fedezetre, a beruházás bevételeire kérdeztünk rá. A települések 13 százaléka kívánná ezt a hitel mögé állítani fedezetként, míg a településnagyság szerinti csoportokban a legkisebbeknél a legnagyobb ez az arány, 5000 fő alatt mindkét kategóriában a települések csaknem 20%-a erre a fedezetre építené hiteleit.

A fentiekre vonatkozó adatokat a melléklet 18-20 táblázataiban lehet megtekinteni.

A másik, hitelekkel kapcsolatos kérdéscsoport az adósságrendezési eljárásra, tőke- és működési költségvetés szétválasztásának szükségességére, kötvénykibocsátásokra és a tényleges állami garanciavállalásra vonatkozott. Eredményeink szerint mintánkban az 1000 fő alatti, tehát a legkisebb önkormányzatok 5%-a, az 5-10000 fő közötti települések 8%-a bocsátott ki 2009-ben kötvényt. Ez azért érdekes, mert, mint fentebb láttuk, az önkormányzatok a hitelfelvételt nehéznek, elkerülendőnek ítélik meg. A folyó és tőkeköltségvetés szétválasztását minden csoportban 70% fölötti arányban tartották szükségesnek, ami azért fontos, mert ez az alapja a megfelelő prudens önkormányzati költségvetési magatartásnak. Állami garanciát az önkormányzatok csak elvétve vettek igénybe, nem számottevő az arányuk, és szerencsére a megkérdezett önkormányzataink közül csak egynek (10000 fő felett) volt adósságrendezési eljárása 2006 óta.

A fenti állításokat alátámasztó adatokat a melléklet 21-26. táblázataiban lehet megtekinteni.

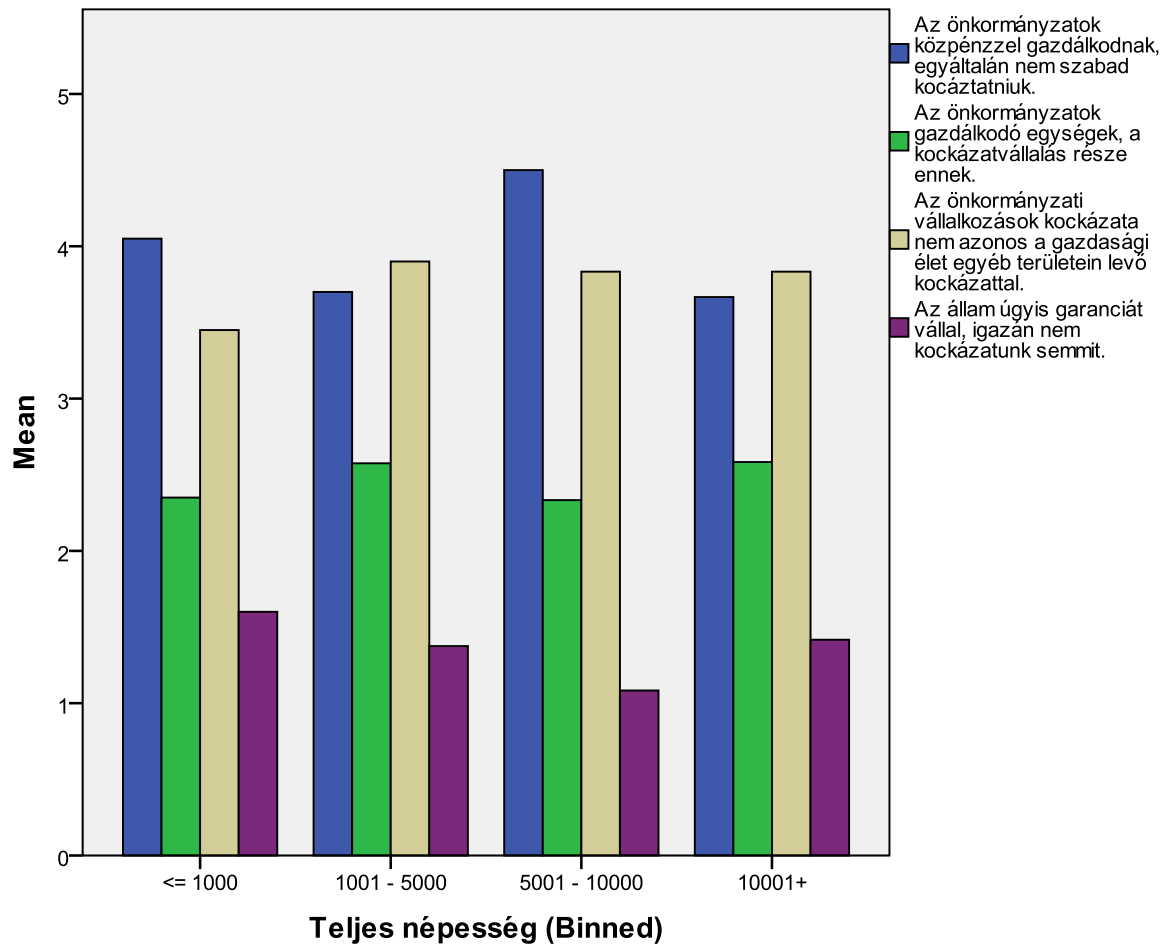
Gazdálkodási fegyelem

A következő kérdéssor az önkormányzatok fiskális konzervativizmusára, gazdálkodási fegyelmeire vonatkozott.

Az alábbi ábrát elemezve választ kaphatunk az önkormányzatok kockázatkezelésével kapcsolatos kérdéseinkre. Minél magasabba kúszik fel a diagram, annál inkább egyetértettek az állításokkal az önkormányzatok.

5. ábra

Önkormányzati vélemények megoszlása a gazdálkodás kockázatairól

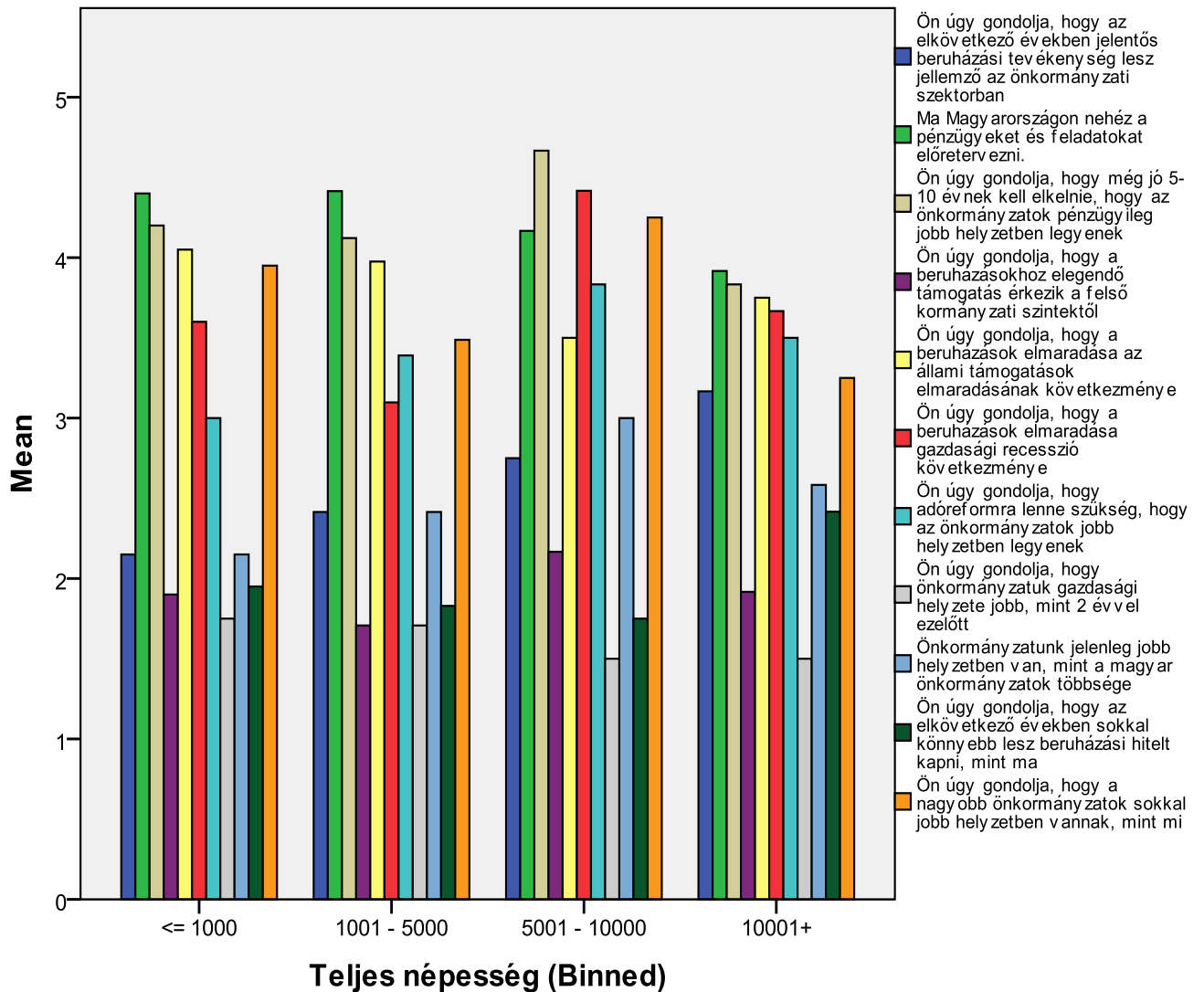

A legszigorúbbak az 5-10000 fő közötti települések, ők akarnak a legkevésbé az államra számítani, és ők a leginkább kockázatkerülők is.

Az önkormányzatok várakozásaival, jelenlegi gazdasági helyzetük megítélésével kapcsolatban kíváncsiak voltunk, hogyan gondolkodnak az önkormányzatok jelenlegi és jövőbeli helyzetükről, miben látják, ha szükséges változtatni, ezen változások lényegét.

6. ábra

Önkormányzati gazdasági várakozások

A 6. ábra alapján megállapíthatjuk, hogy a nagyobb önkormányzatok optimistábbak. Ezt mutatják várakozásaik a jövőbeli beruházások megvalósítását illetően – jelentős beruházási tevékenység lesz megfigyelhető, valamint saját helyzetüket is általában jobbnak ítélik meg, mint a többi önkormányzatét. Ők azok, akik jövőbeli hitelpiaci szereplésüket is sokkal könnyebbnek ítélik meg a jelenleginél. A nehéz pénzügyi tervezhetőséggel, az adóreformok szükségességével, az államtól való függés és általában a recesszió önkormányzatokra gyakorolt negatív hatásával a kisebb önkormányzatok inkább egyetértenek, ebben látva negatív helyzetük okait, és ezek változtatásától remélve helyzetük javulását.

Regresszió elemzés

Regresszió elemzést sajnos nem sikerült a kapott adatok alapján végrehajtani a változók magas fokú korreláltsága miatt. A korrelációs táblázatokat a melléklet 27. táblázata tartalmazza.

Mellékletek

1. A kutatás második kiküldött kérdőíve:

Tisztelt Polgármester úr/asszony!

Az alábbi kérdőívet azzal a céllal készítettük, hogy felmérhessük, önkormányzataink beruházási hajlandóságát mennyiben befolyásolják bizonyos, helyi költségvetésen belüli tételek nagyságának alakulása, illetve állami szintről érkező támogatások összege. Mindezzel a célunk, hogy megfejtjük, vannak-e úgynevezett „sikertényezők” amelyek következtében egy önkormányzat sikeresebb beruházásai megvalósításában, azaz mely tényezők megváltoztatásával lehet egy önkormányzatot sikeresebb beruházóvá tenni. A kutatás eredményeiről természetesen minden válaszadót tájékoztatunk.

Jelen kérdőív kutatásunk második fázisának kérdéseit tartalmazza. Amennyiben Ön visszaküldte az első kérdőívet, nagyon köszönjük, és egyben kérjük, hogy ennek a kitöltésére is szánjon időt.

Amennyiben nem küldték vissza az első kérdőívet, úgy kérjük Önöket, hogy ezt a kérdőívet legyenek szívesek visszaküldeni, az Önök által szolgáltatott adatok nagyban hozzájárulnak kutatásunk eredményességéhez.

Kutatásunkat az OTKA támogatja.

A válaszokat az izabella.barati@uni-corvinus.hu emailre (válasz erre a mailre) vagy az alábbi levelezési címre várjuk:

Stecné Barati Izabella

Corvinus Egyetem, Közszolgálati tanszék, 275. szoba

Budapest

Fővám tér 8.

1093

Tisztelettel,

Stecné dr. Barati Izabella

a kutatás vezetője

A település neve

Melyik megye?

1 – Bács-Kiskun	8 – Hajdú-Bihar	15 – Szabolcs-Szatmár
2 – Baranya	9 – Heves	16 – Tolna
3 – Békés	10 – Jász-Nagykun-Szolnok	17 – Vas
4 – Borsod	11 – Komárom-Esztergom	18 – Veszprém
5 – Csongrád	12 – Nógrád	19 – Zala
6 – Fejér	13 – Pest	20 – Budapest
7 – Győr-Moson-Sopron	14 – Somogy	

Interjúztató neve:.....

A válaszokat csak összevontan elemezzük!!!

1. Kérjük, töltsse ki az alábbi táblázatot!

Költségvetési sor	2009-ben (ezer forint)	Terv 2010-re (ezer forint)
Az önkormányzat összes kiadása		
Folyó bevételek		
Folyó kiadások		
Felhalmozási bevételek		
Felhalmozási kiadások		
Iparüzési adóból származó bevétel		
Önkormányzati adókból származó összes bevétel		
Felújításra költött összeg		

2. Önkormányzatunkban jelenleg futó beruházások

- Víz, csatornaszolgáltatás
- Csapadékvízvezetés
- Szemétszállítás
- Szeméttelep működtetése
- Helyi tömegközlekedés
- Távfűtés
- Parkok, műemlékek felújítása
- Utak fejlesztése (új utak)
- Utak felújítása (járda)
- Oktatás (óvoda, iskola) fejlesztése

3. Rövid távon tervezett beruházásaink

- Víz, csatornaszolgáltatás
- Csapadékvízvezetés
- Szemétszállítás
- Szeméttelep működtetése
- Helyi tömegközlekedés
- Távfűtés
- Parkok, műemlékek felújítása
- Utak fejlesztése (új utak)
- Utak felújítása (járda)
- Oktatás (óvoda, iskola) fejlesztése

4. Kérjük, x-szel jelölje, amennyiben igazak Önökre az alábbi állítások

Beruházásainknál tervezzük

- magáncég bevonását
- ppp konstrukció alkalmazását
- hitel felvételét
- eu támogatás megpályázását

- hazai forrás megpályázását
- ha hitelt veszünk fel, szükségünk lenne állami garanciára
- ha hitelt veszünk fel, van önkormányzati ingatlanfedezet
- ha hitelt veszünk fel, a beruházás bevétele a visszafizetés fedezete
- hitelfelvételnél versenyt írunk ki a bankok számára

5. Önkormányzati kockázatvállalással kapcsolatos kérdések

1 egyáltalán nem értek egyet 5 nagyon egyetértek

- A önkormányzatok közpénzzel gazdálkodnak, egyáltalán nem szabad kockáztatniuk
- A önkormányzatok gazdálkodó egységek, a kockázatvállalás része ennek
- A önkormányzati vállalkozások kockázata nem azonos a gazdasági élet egyéb területein levő kockázattal
- A állam úgyis garanciát vállal, igazán nem kockázatunk semmit

6. Amikor beruházást tervezünk

1 nem jellemző 5 nagyon jellemző

- Elsősorban a támogatásoktól függ, mit tervezünk
- Elsősorban a lakossági igényektől függ, mit tervezünk
- Hosszú távú költségmegtakarítási célokat is figyelembe veszünk
- Mindig hitelt veszünk fel
- Megversenyeztetjük a bankokat

7. Ön úgy gondolja, hogy

1 nem jellemző 5 nagyon jellemző

- Az elkövetkező években jelentős beruházási tevékenység lesz jellemző az önkormányzati szektorban
- Ma Magyarországon nehéz a pénzügyeket és feladatokat előretervezni.
- Még jó 10 évnek kell elkelnie, hogy az önkormányzatok pénzügyileg jobb helyzetben legyenek
- A beruházásokhoz elegendő támogatás érkezik a felső kormányzati szintektől
- A beruházások elmaradása az állami támogatások elmaradásának következménye
- A beruházások elmaradása gazdasági recesszió következménye
- Adóreformra lenne szükség, hogy az önkormányzatok jobb helyzetben legyenek
- Önkormányzatuk gazdasági helyzete jobb, mint 2 évvel ezelőtt
- Önkormányzatunk jelenleg jobb helyzetben van, mint a magyar önkormányzatok többsége.
- Az elkövetkező években sokkal könnyebb lesz beruházási hitelt kapni, mint ma
- A nagyobb önkormányzatok sokkal jobb helyzetben vannak, mint mi
- Beruházásaink többségét táruásban hajtjuk végre.

8. Kérjük, válaszoljon igennel vagy nemmel!

Bocsátott-e ki kötvényt az önkormányzat 2009-ben.

1 igen 2 nem

Fontosnak tartom a költségvetés tőke és folyó részének szétválasztását

1 igen

2 nem

Vett-e igénybe az önkormányzat állami garanciavállalást hitelek felvételekor?

1 igen

2 nem

Volt-e az önkormányzatnak adósságrendezési eljárása az elmúlt 3 évben?

1 igen

2 nem

Kérjük, az alábbi kérdésblokkban jelezze, mennyire igazak az alábbi állítások az ön önkormányzatára!

1- egyáltalán nem igaz; 5 - nagyon igaz

Önkormányzati nyitottság

- Az önkormányzat együttműködése a helyi civil szférával zökkenőmentes.
- Az önkormányzat együttműködése a helyi civil szférával sokoldalú.
- Az önkormányzat sokat tesz azért, hogy jól működjenek a külső kapcsolatai.
- Van működő fórum arra, hogy "külső, civil" javaslatot bevigyenek a hivatalba.

A helyi törvényhozás hatékonysága

- A helyi döntéseket, engedélyeket döntő többségben nem szokták megfellebbezni.
- A lakosok meg vannak elégedve a rájuk vonatkozó szabályokkal.
- A helyi magánvállalkozók meg vannak elégedve a rájuk vonatkozó szabályokkal.

Átláthatóság

- A helyi költségvetés mindenki számára nyilvános.
- Az önkormányzat minden szerződése megtekinthető, bárkinek, aki kéri.
- Egyértelmű a tisztségviselők javadalmazásának odaítélési módja.
- Mindenki az érdeme szerint részesül a jutalomból.

Önkormányzati külső kommunikáció

- A testületi üléseken általában szép számmal megjelennek az érintett lakosok is.
- A helyi döntéseket helyi TV, helyi újság is megjelenteti.
- A helyi döntések meghozatalát követően sok "civil" kérdés fut be az önkormányzathoz azokkal kapcsolatban.
- Ezeket a kérdéseket rögzítik, mindegyikre választ adnak.

Egyenlőség

- A polgármesteri hivatalban egyenlő arányú a női és a férfi osztályvezetők aránya.
- A képviselőtestületben egyenlő arányú a nők és a férfiak aránya.
- A bizottsági vezetők között egyenlő a nők és a férfiak aránya.
- A gyestről visszatérő szülők korábbi munkájuknak megfelelő munkakörben dolgoznak tovább.

Hatékonyság

- A realizált helyi adóbevétel közel áll a tervezett adóbevételhez.
- A magánszféra bevonása a közszolgáltatásba jelentős, és inkább növekedő tendenciát mutat.
- Az önkormányzat könnyen tud helyi beruházásra hitelt felvenni.

Melléklet

1. táblázat

Jelenleg futó beruházások száma

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 1	2	1,3	3,3	3,3
2	2	1,3	3,3	6,6
3	3	1,9	4,9	11,5
4	2	1,3	3,3	14,8
5	3	1,9	4,9	19,7
6	2	1,3	3,3	23,0
7	2	1,3	3,3	26,2
8	5	3,2	8,2	34,4
10	1	,6	1,6	36,1
11	1	,6	1,6	37,7
12	1	,6	1,6	39,3
13	3	1,9	4,9	44,3
14	1	,6	1,6	45,9
15	2	1,3	3,3	49,2
16	2	1,3	3,3	52,5
17	3	1,9	4,9	57,4
18	3	1,9	4,9	62,3
19	1	,6	1,6	63,9
20	1	,6	1,6	65,6
21	1	,6	1,6	67,2
22	3	1,9	4,9	72,1
23	1	,6	1,6	73,8
27	1	,6	1,6	75,4
28	2	1,3	3,3	78,7
29	1	,6	1,6	80,3
31	1	,6	1,6	82,0
32	2	1,3	3,3	85,2
35	2	1,3	3,3	88,5
37	1	,6	1,6	90,2
39	1	,6	1,6	91,8
42	1	,6	1,6	93,4
47	1	,6	1,6	95,1
49	1	,6	1,6	96,7
59	1	,6	1,6	98,4
78	1	,6	1,6	100,0
Total	61	38,9	100,0	
Missing System	96	61,1		
Total	157	100,0		

2. táblázat

Beruházásainknál tervezzük magáncég bevonását

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem	73	81,1	81,1	81,1
	igen	17	18,9	18,9	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

3. táblázat

Beruházásainknál tervezzük ppp konstrukció alkalmazását

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem	88	97,8	97,8	97,8
	igen	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

4. táblázat

Beruházásainknál tervezzük hitel felvételét

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem	50	55,6	55,6	55,6
	igen	40	44,4	44,4	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

5. táblázat

Beruházásainknál tervezzük eu támogatás megpályázását

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem	9	10,0	10,0	10,0
	igen	81	90,0	90,0	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

6. táblázat

Beruházásainknál tervezzük hazai forrás megpályázását

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem	14	15,6	15,6	15,6
	igen	76	84,4	84,4	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

7. táblázat

Beruházásainknál tervezzük ha hitelt veszünk fel, szükségünk lenne állami garanciára

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem	74	82,2	82,2	82,2
	igen	16	17,8	17,8	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

8. táblázat

Beruházásainknál tervezzük ha hitelt veszünk fel, van önkormányzati ingatlanfedezet

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem	63	70,0	70,0	70,0
	igen	27	30,0	30,0	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

9. táblázat

Beruházásainknál tervezzük ha hitelt veszünk fel, a beruházás bevétele a visszafizetés fedezete

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem	78	86,7	86,7	86,7
	igen	12	13,3	13,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

10. táblázat

Beruházásainknál tervezzük hitelfelvételénél versenyt írunk ki a bankok számára

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem	72	80,0	80,0	80,0
	igen	18	20,0	20,0	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

11. táblázat

Crosstab

Count

		Beruházásainknál tervezzük hitel felvételét		Total
		nem	igen	
Teljes népesség (Binned)	<= 1000	15	7	22
	1001 - 5000	23	18	41
	5001 - 10000	6	8	14
	10001 - 20000	6	4	10
	20001+	0	3	3
Total		50	40	90

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,170 ^a	4	,187
Likelihood Ratio	7,323	4	,120
Linear-by-Linear Association	3,066	1	,080
N of Valid Cases	90		

a. 3 cells (30,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,33.

12. táblázat

Crosstab

Count

		Beruházásainknál tervezzük eu támogatás megpályázását		Total
		nem	igen	
Teljes népesség (Binned)	<= 1000	5	17	22
	1001 - 5000	4	37	41
	5001 - 10000	0	14	14
	10001 - 20000	0	10	10
	20001+	0	3	3
Total		9	81	90

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,962 ^a	4	,138
Likelihood Ratio	8,718	4	,069
Linear-by-Linear Association	5,646	1	,017
N of Valid Cases	90		

a. 6 cells (60,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,30.

13. táblázat

Crosstab

Count

		Beruházásainknál tervezzük hazai forrás megpályázását		Total
		nem	igen	
Teljes népesség (Binned)	<= 1000	4	18	22
	1001 - 5000	5	36	41
	5001 - 10000	4	10	14
	10001 - 20000	1	9	10
	20001+	0	3	3
Total		14	76	90

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,061 ^a	4	,548
Likelihood Ratio	3,280	4	,512
Linear-by-Linear Association	,123	1	,726
N of Valid Cases	90		

a. 5 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,47.

14. táblázat

Crosstab

Count

		Beruházásainknál tervezzük ha hitelt veszünk fel, szükségünk lenne állami garanciára		Total
		nem	igen	
Teljes népesség (Binned)	<= 1000	19	3	22

	1001 - 5000	31	10	41
	5001 - 10000	13	1	14
	10001 - 20000	9	1	10
	20001+	2	1	3
Total		74	16	90

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,478 ^a	4	,481
Likelihood Ratio	3,636	4	,457
Linear-by-Linear Association	,037	1	,847
N of Valid Cases	90		

a. 5 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,53.

15. táblázat

Crosstab

Count

		Beruházásainknál tervezzük ha hitelt veszünk fel, van önkormányzati ingatlanfedezet		Total
		nem	igen	
Teljes népesség (Binned)	<= 1000	19	3	22
	1001 - 5000	27	14	41
	5001 - 10000	8	6	14
	10001 - 20000	8	2	10
	20001+	1	2	3
Total		63	27	90

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6,640 ^a	4	,156
Likelihood Ratio	6,837	4	,145
Linear-by-Linear Association	2,155	1	,142
N of Valid Cases	90		

a. 4 cells (40,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,90.

16. táblázat

Crosstab

Count

		Beruházásainknál tervezzük ha hitelt veszünk fel, a beruházás bevétele a visszafizetés fedezete		Total
		nem	igen	
Teljes népesség (Binned)	<= 1000	18	4	22
	1001 - 5000	33	8	41
	5001 - 10000	14	0	14
	10001 - 20000	10	0	10
	20001+	3	0	3
Total		78	12	90

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5,956 ^a	4	,202
Likelihood Ratio	9,347	4	,053
Linear-by-Linear Association	4,034	1	,045
N of Valid Cases	90		

a. 5 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,40.

17. táblázat

Crosstab

Count

		Beruházásainknál tervezzük hitelfelvételnél versenyt írunk ki a bankok számára		Total
		nem	igen	
Teljes népesség (Binned)	<= 1000	22	0	22
	1001 - 5000	34	7	41
	5001 - 10000	11	3	14
	10001 - 20000	5	5	10
	20001+	0	3	3
Total		72	18	90

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	23,362 ^a	4	,000
Likelihood Ratio	24,184	4	,000
Linear-by-Linear Association	19,962	1	,000
N of Valid Cases	90		

a. 5 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,60.

18. táblázat

Crosstab

Count

		Beruházásainknál tervezzük ha hitelt veszünk fel, szükségünk lenne állami garanciára		Total
		nem	igen	
Teljes népesség (Binned)	<= 1000	19	3	22
	1001 - 5000	31	10	41
	5001 - 10000	13	1	14
	10001 - 20000	9	1	10
	20001+	2	1	3
Total		74	16	90

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3,478 ^a	4	,481
Likelihood Ratio	3,636	4	,457
Linear-by-Linear Association	,037	1	,847

N of Valid Cases	90		
------------------	----	--	--

a. 5 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,53.

19. táblázat

Crosstab

Count

		Beruházásainknál tervezzük ha hitelt veszünk fel, van		Total
		nem	igen	
Teljes népesség (Binned)	<= 1000	19	3	22
	1001 - 5000	27	14	41
	5001 - 10000	8	6	14
	10001 - 20000	8	2	10
	20001+	1	2	3
Total		63	27	90

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2- sided)
Pearson Chi-Square	6,640 ^a	4	,156
Likelihood Ratio	6,837	4	,145
Linear-by-Linear Association	2,155	1	,142
N of Valid Cases	90		

a. 4 cells (40,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,90.

20. táblázat

Crosstab

Count

		Beruházásainknál tervezzük ha hitelt veszünk fel, a beruházás bevétele a visszafizetés fedezete		Total
		nem	igen	
Teljes népesség (Binned)	<= 1000	18	4	22
	1001 - 5000	33	8	41
	5001 - 10000	14	0	14
	10001 - 20000	10	0	10
	20001+	3	0	3
Total		78	12	90

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2- sided)
Pearson Chi-Square	5,956 ^a	4	,202
Likelihood Ratio	9,347	4	,053
Linear-by-Linear Association	4,034	1	,045
N of Valid Cases	90		

a. 5 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,40.

21. táblázat

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Teljes népesség (Binned) * Vett-e igénybe az önkormányzat állami garanciavállalást hitelek felvételekor?	86	95,6%	4	4,4%	90	100,0%
Teljes népesség (Binned) * Volt-e az önkormányzatnak adósságrendezési eljárása az elmúlt 3 évben?	89	98,9%	1	1,1%	90	100,0%

22. táblázat

Case Processing Summary

	Cases					
	Valid		Missing		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
Teljes népesség (Binned) * Bocsátott-e ki kötvényt az önkormányzat 2009-ben.	89	98,9%	1	1,1%	90	100,0%
Teljes népesség (Binned) * Fontosnak tartom a költségvetés tőke és folyó részének szétválasztását	85	94,4%	5	5,6%	90	100,0%
Teljes népesség (Binned) * Vett-e igénybe az önkormányzat állami garanciavállalást hitelek felvételekor?	86	95,6%	4	4,4%	90	100,0%
Teljes népesség (Binned) * Volt-e az önkormányzatnak adósságrendezési eljárása az elmúlt 3 évben?	89	98,9%	1	1,1%	90	100,0%

23. táblázat

Teljes népesség (Binned) * Bocsátott-e ki kötvényt az önkormányzat 2009-ben. Crosstabulation

		Bocsátott-e ki kötvényt az önkormányzat 2009-ben.		Total	
		igen	nem		
Teljes népesség (Binned) <= 1000	Count	1	21	22	
	% within Teljes népesség (Binned)	4,5%	95,5%	100,0%	
	1001 - 5000	Count	1	40	41
	% within Teljes népesség (Binned)	2,4%	97,6%	100,0%	
5001 - 10000	Count	1	12	13	
% within Teljes népesség (Binned)	7,7%	92,3%	100,0%		
10001+	Count	0	13	13	
% within Teljes népesség (Binned)	0,0%	100,0%	100,0%		
Total	Count	3	86	89	
% within Teljes népesség (Binned)	3,4%	96,6%	100,0%		

24. táblázat

Teljes népesség (Binned) * Fontosnak tartom a költségvetés tőke és folyó részének szétválasztását
Crosstabulation

		Fontosnak tartom a költségvetés tőke és folyó részének szétválasztását		Total
		igen	nem	
Teljes népesség (Binned) <= 1000	Count	15	6	21
	% within Teljes népesség (Binned)	71,4%	28,6%	100,0%
1001 - 5000	Count	31	10	41
	% within Teljes népesség (Binned)	75,6%	24,4%	100,0%
5001 - 10000	Count	8	2	10
	% within Teljes népesség (Binned)	80,0%	20,0%	100,0%
10001+	Count	11	2	13
	% within Teljes népesség (Binned)	84,6%	15,4%	100,0%
Total	Count	65	20	85
	% within Teljes népesség (Binned)	76,5%	23,5%	100,0%

25. táblázat

Teljes népesség (Binned) * Vett-e igénybe az önkormányzat állami garanciavállalást hitelek felvételekor?
Crosstabulation

		Vett-e igénybe az önkormányzat állami garanciavállalást hitelek felvételekor?		Total
		igen	nem	
Teljes népesség (Binned) <= 1000	Count	1	21	22
	% within Teljes népesség (Binned)	4,5%	95,5%	100,0%
1001 - 5000	Count	1	39	40
	% within Teljes népesség (Binned)	2,5%	97,5%	100,0%
5001 - 10000	Count	2	10	12
	% within Teljes népesség (Binned)	16,7%	83,3%	100,0%
10001+	Count	1	11	12
	% within Teljes népesség (Binned)	8,3%	91,7%	100,0%
Total	Count	5	81	86
	% within Teljes népesség (Binned)	5,8%	94,2%	100,0%

26. táblázat

Teljes népesség (Binned) * Volt-e az önkormányzatnak adósságrendezési eljárása az elmúlt 3 évben?
Crosstabulation

		Volt-e az önkormányzatnak adósságrendezési eljárása az elmúlt 3 évben?		Total
		igen	nem	
Teljes népesség (Binned) <= 1000	Count	1	21	22
	% within Teljes népesség (Binned)	4,5%	95,5%	100,0%

	1001 - 5000	Count	0	41	41
		% within Teljes népesség (Binned)	,0%	100,0%	100,0%
	5001 - 10000	Count	0	13	13
		% within Teljes népesség (Binned)	,0%	100,0%	100,0%
	10001+	Count	1	12	13
		% within Teljes népesség (Binned)	7,7%	92,3%	100,0%
Total		Count	2	87	89
		% within Teljes népesség (Binned)	2,2%	97,8%	100,0%

27. táblázat
Correlations

		Folyó bevételek 2009-ben (ezer forint)	Felhalmozási bevételek 2009-ben (ezer forint)	Iparüzési adóból származó bevétel 2009-ben (ezer forint)	Teljes népesség
Folyó bevételek 2009-ben (ezer forint)	Pearson Correlation	1	,944**	,964**	,914**
	Sig. (2-tailed)		,000	,000	,000
	N	83	82	83	83
Felhalmozási bevételek 2009-ben (ezer forint)	Pearson Correlation	,944**	1	,848**	,923**
	Sig. (2-tailed)	,000		,000	,000
	N	82	83	83	83
Iparüzési adóból származó bevétel 2009-ben (ezer forint)	Pearson Correlation	,964**	,848**	1	,830**
	Sig. (2-tailed)	,000	,000		,000
	N	83	83	85	85
Teljes népesség	Pearson Correlation	,914**	,923**	,830**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	
	N	83	83	85	90

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

3. rész

A 12000 fő feletti önkormányzatok beruházási gyakorlata, 2009-es OTKA felmérés

Kutatásunk harmadik részeként a legnagyobb magyar településeket kerestük meg telefonon, és tettük fel kérdéseinket beruházási terveikről, gazdasági várakozásaikról. Ez a kérdőív nagyon hasonlít a második elektronikusan kiküldött kérdőívhez. Ennek elemzése során kiderült, hogy a legnagyobb beruházók a nagyobb önkormányzatok, ezért fontosnak tartottuk, hogy őket személyesen vagy telefonon megkeressünk, biztosítva a kérdőív kitöltését.

Négy egyetemi hallgatót bízunk meg az interjúk elkészítésével. Budapesten azokat a kerületeket, ahol erre a célra tudtak kb. 2 órát szánni, személyesen kerestük meg, míg a vidéki településeken hallgatóink telefonon hívták fel a jegyzőt vagy a beruházási osztályok vezetőit. Diákjaink összesen mintegy 70 interjú folytattak a rendelkezésre álló három hónap alatt, de sokkal több önkormányzatot kerestek meg (mintegy 120-140-et).

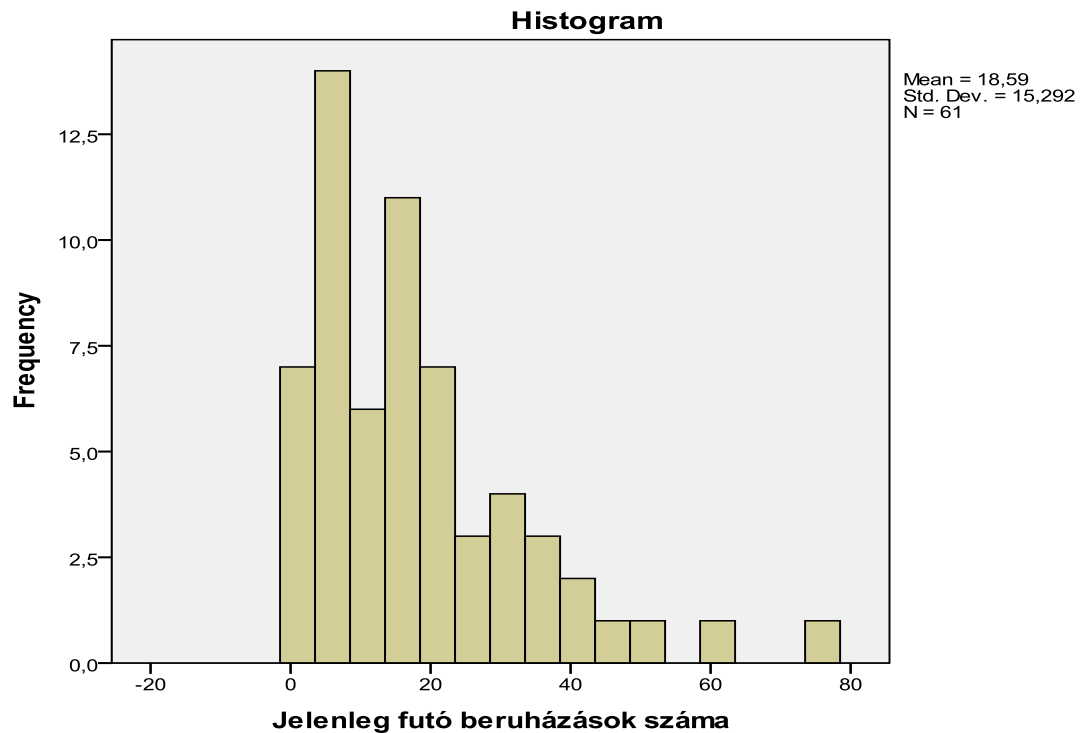
A személyes interjúk során lehetőség volt arra, hogy a válaszolók véleményét is rögzítsék egy-egy témával kapcsolatban, akkor is, ha az előre megadott válaszlehetőségek között erre nem tértünk ki.

Beruházások

Mint az első kérdőív adatainak elemzésekor kiderült, a magyar önkormányzatok inkább kevesebb fejlesztésbe fognak bele, ez nyilván a finanszírozás nehézségeivel és gazdasági pesszimizmusukkal (mindkettővel kapcsolatos adatokat ld. később) függ össze.

Az alábbi ábra ezen adatokat jeleníti meg:

1. ábra

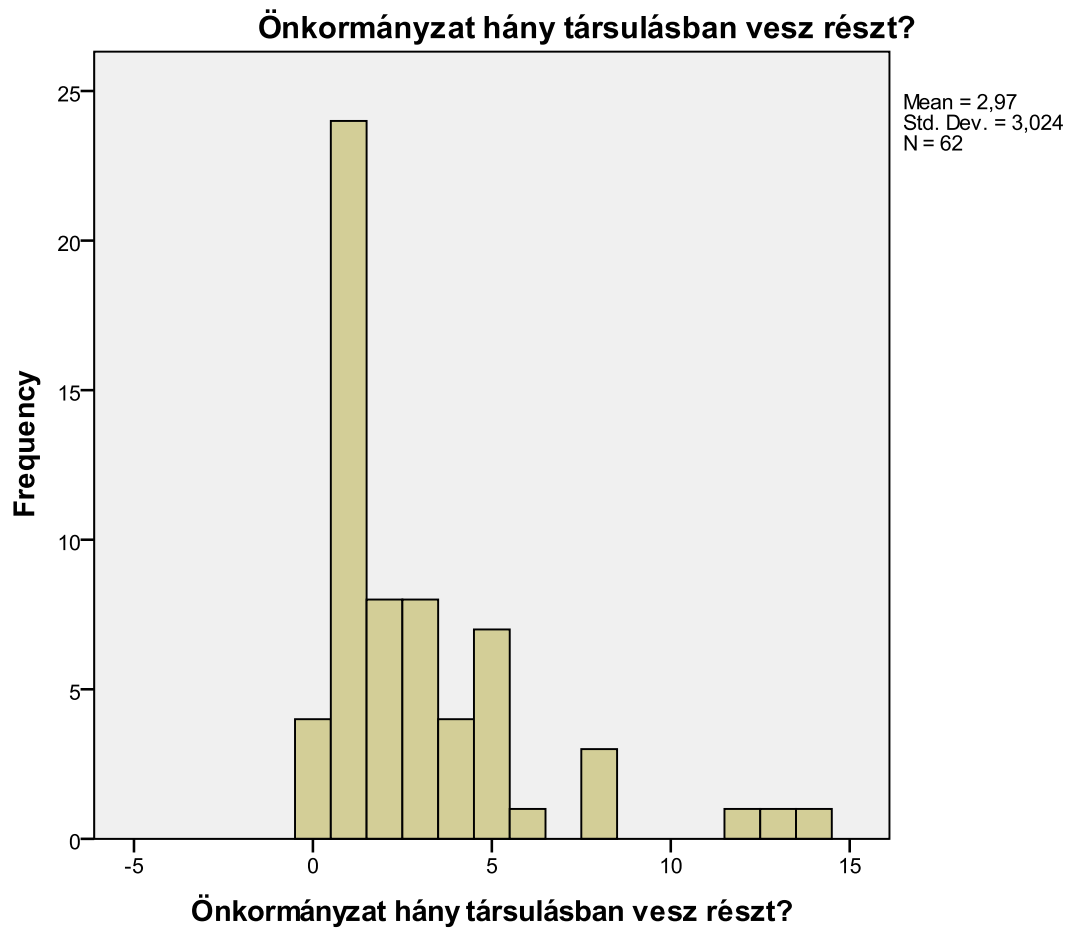

Ha a nagyobb településeket vizsgáljuk, a 12000 fő feletti lakosságszámmal rendelkező önkormányzatok mintegy 90%-a tervez útberuházást, 82%-a az oktatás terén is fejleszt, 65% egészségügyi beruházásokat, 56% szennyvíz beruházást, 38% vízberuházást, 27% szemétszállítással és ártalmatlanítással kapcsolatos beruházást, 10% pedig gázberuházást tervez. Az adatok alapján megállapíthatjuk, hogy 12000 fő feletti önkormányzataink a kisebbekkel ellentétben nagyon aktívak a beruházások terén, és mint a fenti diagram is mutatja, egyszerre több, tipikusan 15-20 beruházás végeznek egyszerre.

Kíváncsiak voltunk, hogy a nagyobb önkormányzatok egyszerre hány társulásban vesznek részt. Az alábbi ábra szerint a legvalószínűbb, hogy ezek az önkormányzatok viszonylag kevés számú, 1-3 társulásban vesznek részt, ami nagyrészt a méretükből következik, nincsenek ráutalva a méretgazdaságosság miatt más önkormányzatokkal való együttműködésre, ha más önkormányzatok társulnak velük, többnyire a térségi központ szerepé kapják.

2. ábra

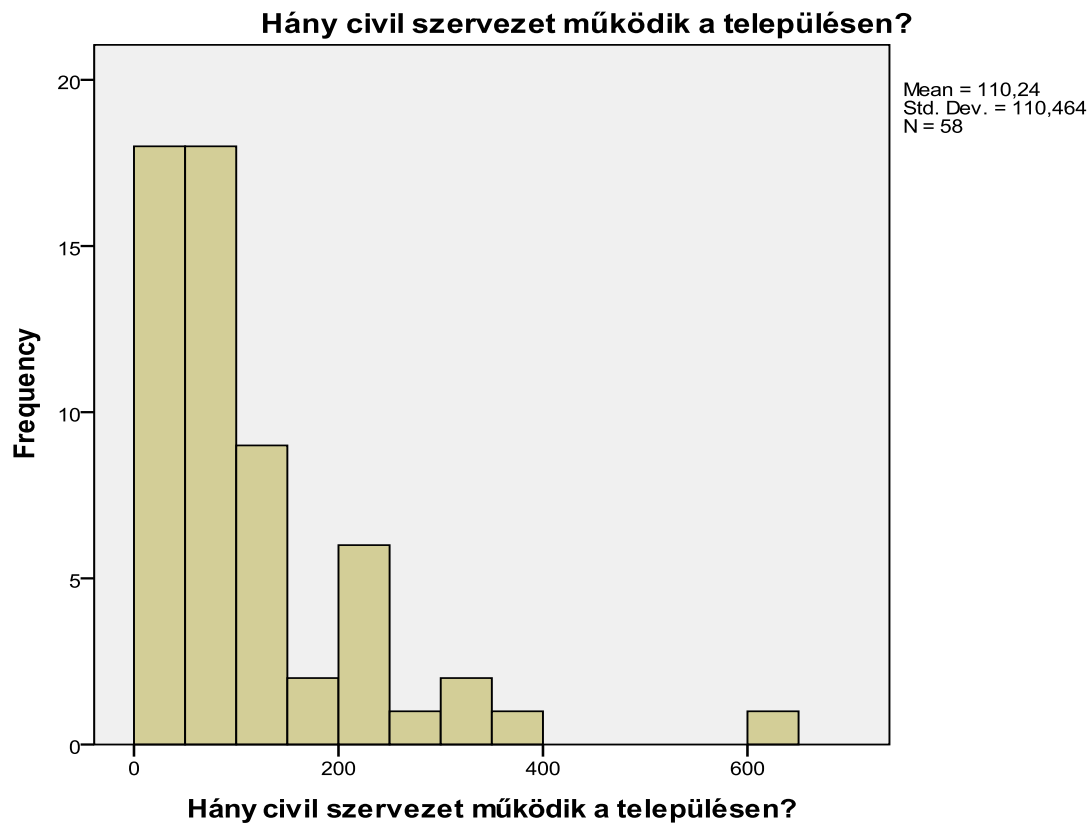
A 12000 fő feletti települések társulásainak száma

Van egy hisztogramunk az e településeken működő civil testületek számáról is, itt látható, hogy nagyon sok, akár több száz egyesület is működik a nagyobb városokban.

3. ábra

A 12000 fő feletti településeken működő civil szervezetek száma

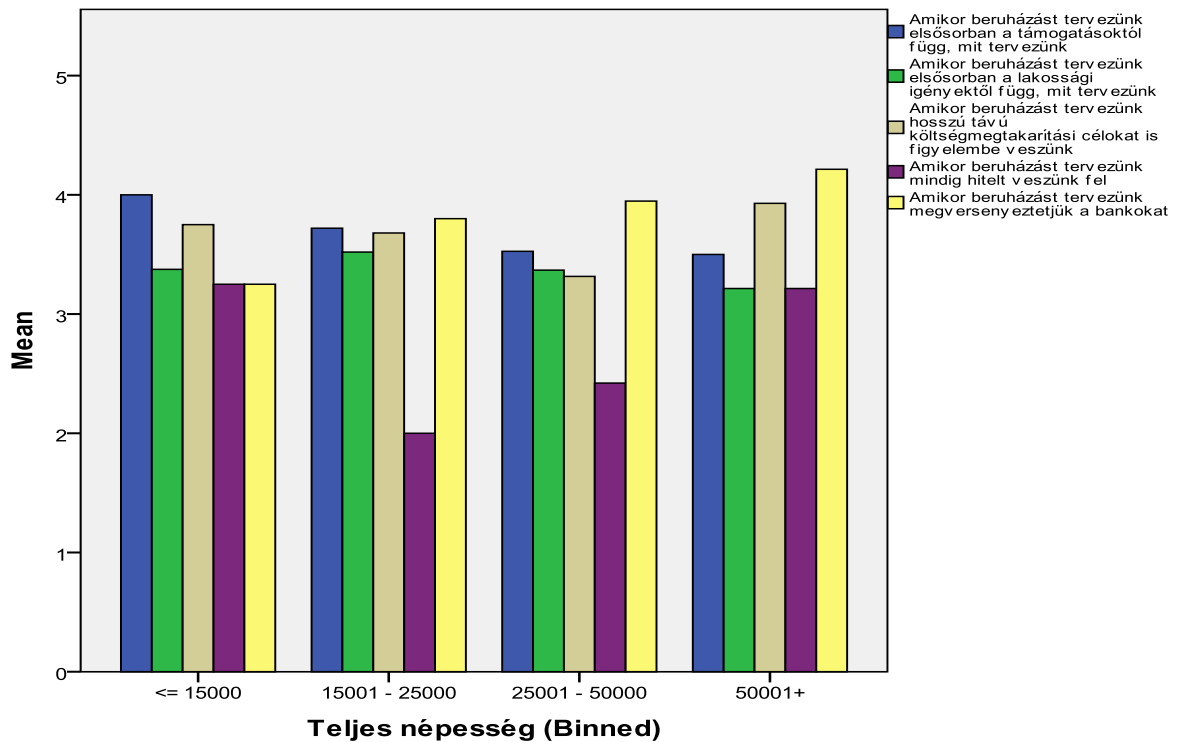
A beruházások finanszírozása a nagy önkormányzatoknál

Hallgatóink megkérdezték az önkormányzatokat, hogy mennyire jellemző rájuk, hogy (i) elsősorban a támogatásoktól függ, (ii) elsősorban a lakossági igényektől függ, hogy mi terveznek, (iii) beruházásaikkor figyelembe veszik-e a hosszú távú költségmegtakarítási célokat is, (iv) vesznek-e fel hitelt, (v) illetve hitelfelvételkor megversenyeztetik-e a bankokat.

Az alábbi, 4. ábra az eredményeket mutatja. Minél feljebb kúszik a diagram, annál inkább egyetértett az önkormányzat az állítással.

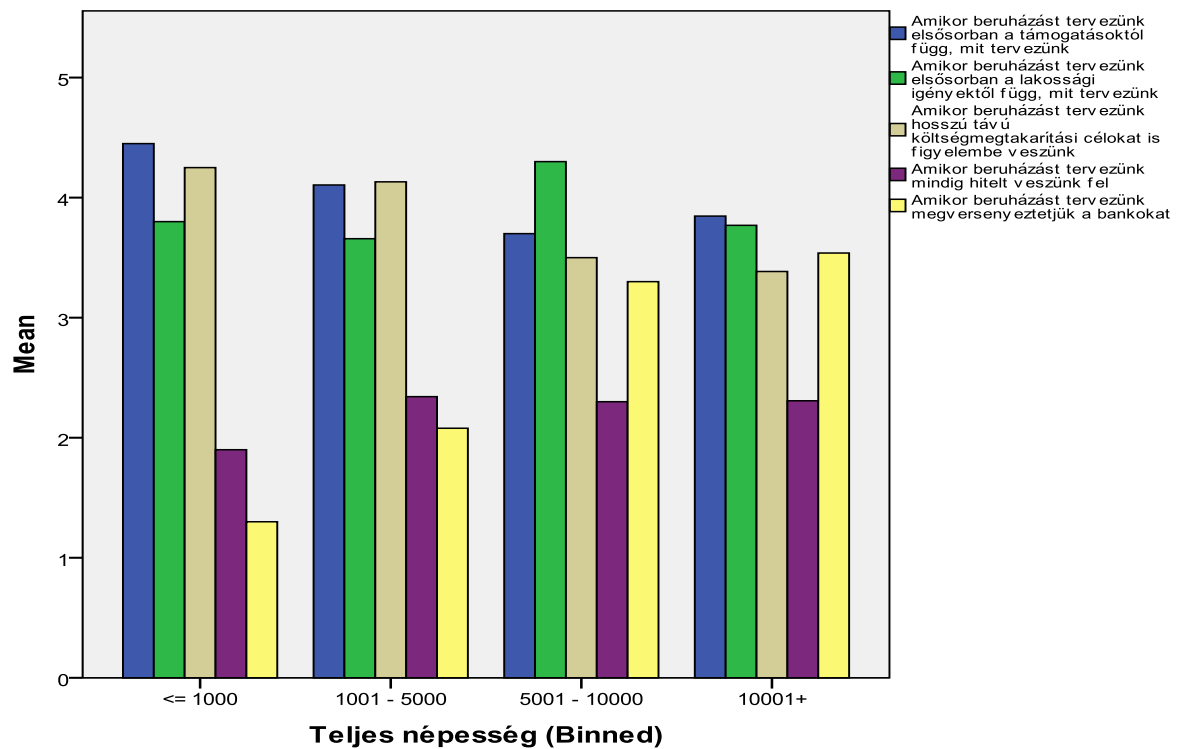
4. ábra

A 12000 fő feletti önkormányzatok beruházási terveit befolyásoló tényezők

Emlékeztetőül idemácsoljuk a kisebb települések körében a hasonló kérdésekre adott válaszok alapján kapott eredményeket (a kutatás második kérdőíve, amire főleg a kisebb települések válaszoltak).

5. ábra, Az önkormányzatok beruházási terveit befolyásoló tényezők

Már a kistelepülések ábráján is jól látszik, hogy minél nagyobb egy település, annál valószínűbb, hogy versenyeztetni fogja a bankokat. Ez a tendencia a felső ábrán még inkább szembetűnik. A hitelfelvétel gyakorisága is valószínűbb, ha nagyobb az önkormányzat. A lakossági igények figyelembe vétele mintha kicsit kevésbé lenne fontos a nagyobb települések esetében, mint a kisebbeknél, ahogyan az állami támogatások sem tartoznak a döntéshozók főbb érvei közé, amikor a beruházások között döntenek.

A két ábra összehasonlításából jól látszik, hogy míg a kistelepülések inkább az állami támogatások elérhetősége szerint alakítják fejlesztési terveiket, a nagyobb települések esetében már jóval nagyobb teret kapnak a lakossági igények is. a bankok megversenyeztetése annál inkább jellemző egy településre, minél nagyobb, ennek – ahogy korábban is elmondtuk –, valószínűleg két oka is van. Egyrészt a megfelelő végzettségű szakemberek a nagyobb települések számára könnyebben elérhetőek, másrészt minél nagyobb a beruházási összeg, annál többet lehet megtakarítani, ami egy nagyváros esetében már jelentős összeg is lehet. (Melléklet 3-7 táblázata)

Hitelfelvétel

A hitelfelvétellel kapcsolatban a 12000 főnél nagyobb önkormányzatoknak is feltettük azokat a kérdéseket, mint a kisebbeknek (ld. 2. kérdőív), nevezetesen, hogy volt-e az önkormányzatnak adósságrendezési eljárásra és mi a véleménye a tőke- és működési költségvetés szétválasztásának szükségességéről.

A folyó és tőkeköltségvetés szétválasztását az önkormányzatok 90%-a tartotta fontosnak (szemben a kisebb önkormányzatok 70% -val), ami nagyon jó arány, de nem elég, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy Magyarországon a kisebb önkormányzatok vannak sokkal többen.

Kiskincstár a 12000 fő feletti önkormányzatok 58%-ában működik, ám csak a települések 22%-a tartja valóban hasznos intézménynek. A települések 7%-a kért, és kapott állami garanciát a fejlesztéseihez felvett hitelekre.

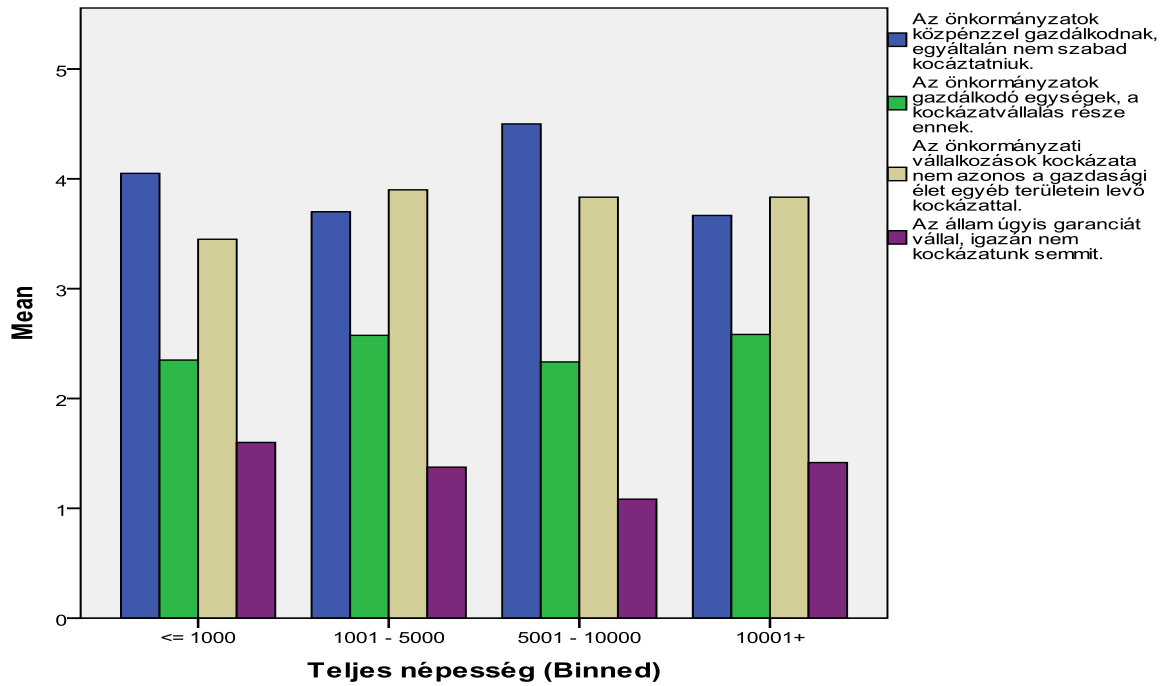
Gazdálkodási fegyelem

A következő kérdéssor az önkormányzatok fiskális konzervativizmusára, gazdálkodási fegyelmeire vonatkozott.

Itt is együtt szerepeltetjük a kisebb, és az 12000 fő feletti önkormányzatok válaszait összesítő ábrákat a könnyebb értelmezhetőség és összehasonlítás kedvéért. Az alábbi ábrát elemezve választ kaphatunk az önkormányzatok kockázatkezelésével kapcsolatos kérdéseinkre. Minél magasabbra kúszik fel a diagram, annál inkább egyetértettek az állításokkal az önkormányzatok.

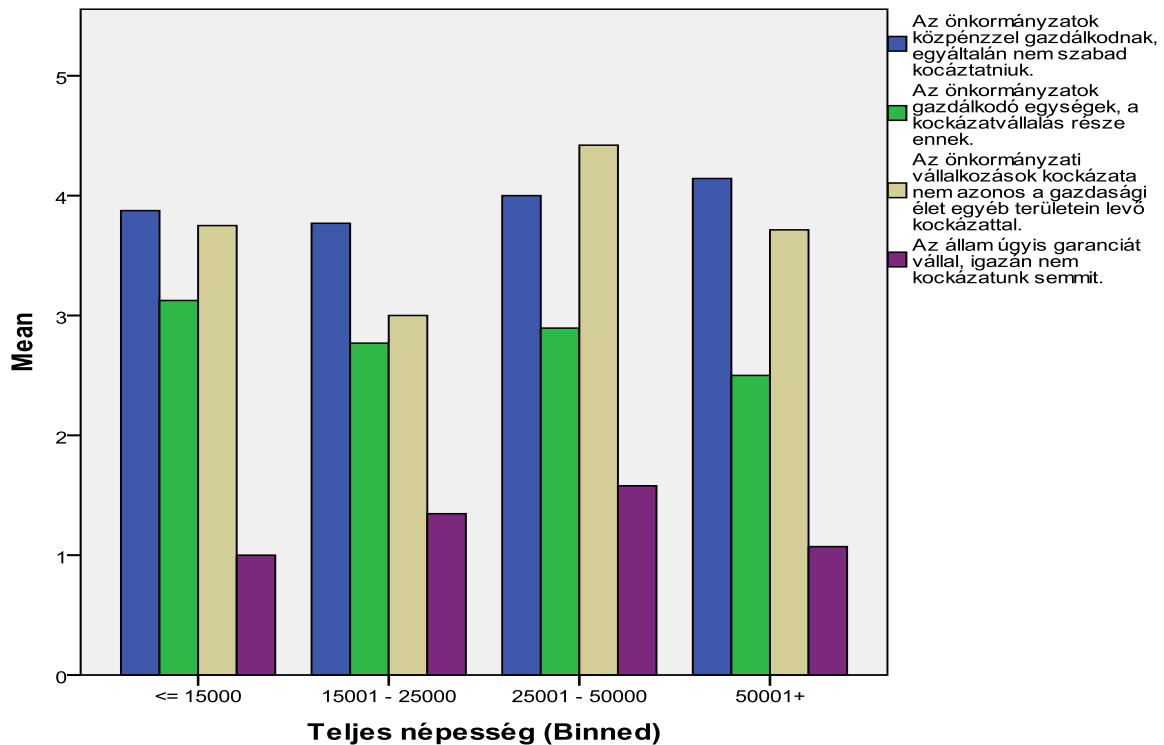
6. ábra

Önkormányzati vélemények megoszlása a gazdálkodás kockázatairól

7. ábra

Önkormányzati vélemények megoszlása a gazdálkodás kockázatairól a 12000 fő feletti önkormányzatok esetében

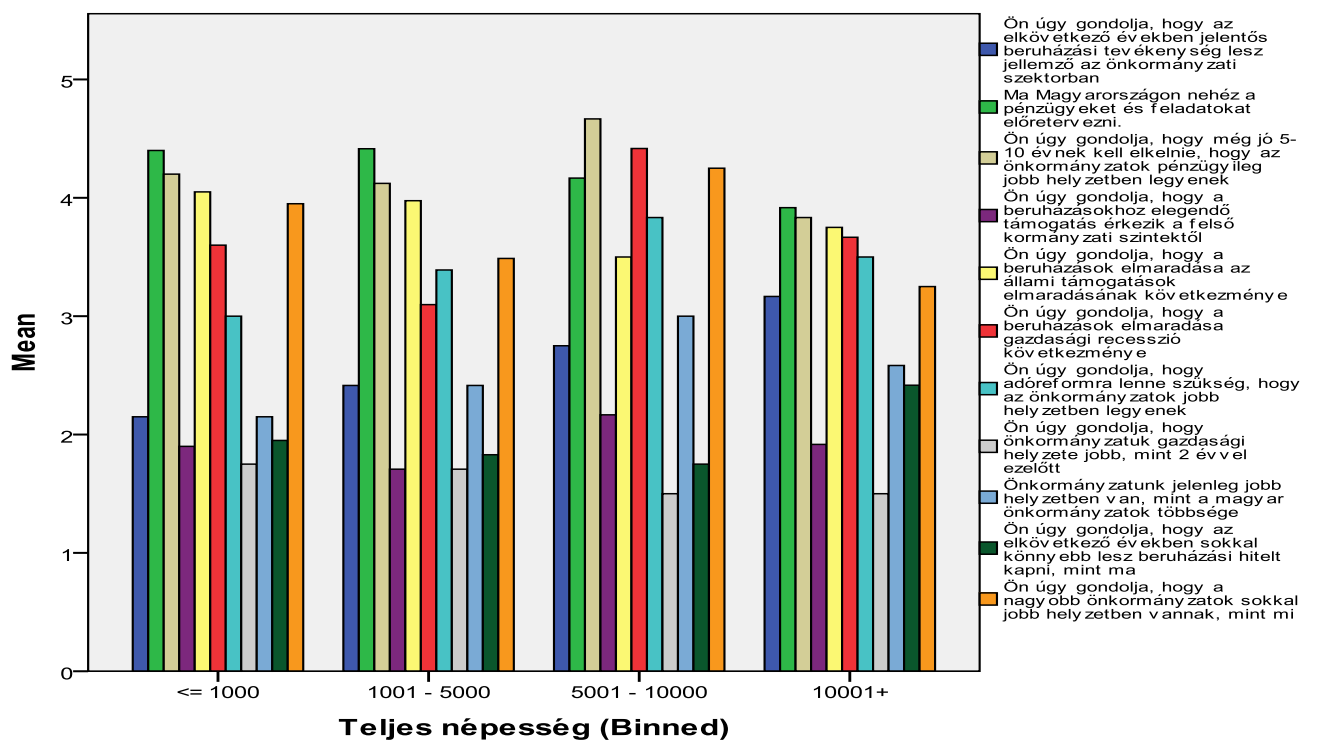
Bár a két ábra nagyon hasonlít, egy kis eltérés van a kockázatok, mint a működés normális velejárójának megítélésében. A nagyobb önkormányzatok kicsit mintha jobban

elfogadnák, hogy a gazdálkodási tevékenység része a kockázat. Az átlag értékek itt 3 körül vannak, szemben a kisebb települések 2-es átlagával, ami inkább egyet nem értést jelentett.

Az önkormányzatok várakozásaival, jelenlegi gazdasági helyzetük megítélésével kapcsolatban kíváncsiak voltunk, hogyan gondolkodnak az önkormányzatok jelenlegi és jövőbeli helyzetükről, miben látják, ha szükséges változtatni, a változások lényegét.

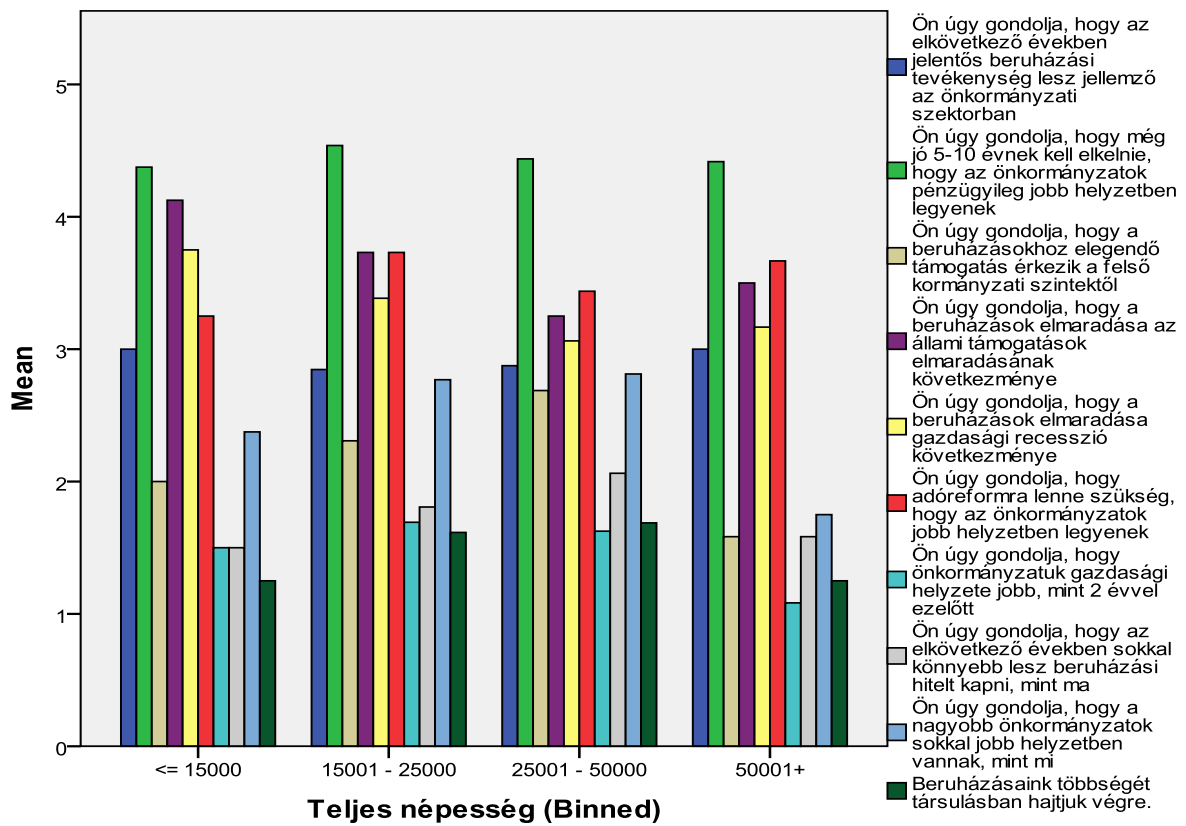
8. ábra

Önkormányzati gazdasági várakozások

9. ábra

Önkormányzati gazdasági várakozások a 12000 főnél nagyobb települések esetében

A fenti két ábra összehasonlításakor megállapíthatjuk, hogy a nagyobb önkormányzatok optimistábban várják az elkövetkező éveket, szerintük a beruházási tevékenység erősödésére lehet számítani, 3-as értéket adtak, a kisebb települések 2-es átlagával szemben. A többi kérdésben véleményük csak kicsit ér el a kisebb településekétől. (Melléklet 8-16 táblázatok)

Regresszió analízis

Nagy érdeklődéssel végeztem el a regresszió analízist, hiszen korábbi számításaink – és tapasztalataink alapján ez az a településcsoport, amely beruházásai az önkormányzati szektoron belül számottevőek. és a mintánk is elég nagy ahhoz, hogy érvényes legyen elemzésünk.

A korrelációs tábla szerint két olyan változónk van, amelyek nem függenek egymásról (ez feltétele a regresszió elemzés elvégzésének). Ez a két változó – meglepetésünkre - az

adóbevételek nagysága és a szolgáltatási díjkból származó bevételek. A korrelációs adatokat az alábbi, 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat

Correlations				
		Önkormányzati adókból származó összes bevétel - 2008. évi költségvetés adat	Szolgáltatási díjkból származó bevételek 2008-ban - 2008. évi költségvetés adat	18 éves és idősebb lakosság
Önkormányzati adókból származó összes bevétel - 2008. évi költségvetés adat	Pearson Correlation	1	,097	,724**
	Sig. (2-tailed)		,450	,000
	N	67	63	67
Szolgáltatási díjkból származó bevételek 2008-ban - 2008. évi költségvetés adat	Pearson Correlation	,097	1	,107
	Sig. (2-tailed)	,450	,404	
	N	63	63	63
18 éves és idősebb lakosság	Pearson Correlation	,724**	,107	1
	Sig. (2-tailed)	,000	,404	
	N	67	63	67

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

A regressziós egyenlet együtthatói az alábbi táblázatban találhatóak:

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-931404,591	894586,727		-1,041	,302
	Önkormányzati adókból származó összes bevétel - 2008. évi költségvetés adat	1,580	,379	,061	4,169	,000
	Szolgáltatási díjkból származó bevételek 2008-ban - 2008. évi költségvetés adat	2,068	,031	,985	66,762	,000

a. Dependent Variable: 2008-ban indult beruházások összes tervezett kiadásai - 2008. évi költségvetés adat

Mindkét együtttható szignifikáns, tehát bent hagyhatjuk az egyenletben.

Regressziós egyenletünk eszerint:

2008-ban indult beruházások tervezett kiadásai = -931404,6 + 2,07SZ (szolgáltatási díjakból származó bevétel) + 1,58A (helyi adóbevétel)

Az R2 értéke meglepően magas, eszerint a két változónk csaknem 100%-ban megmagyarázza a 12000 fő feletti települések beruházási kiadásait, mutatva, hogy mennyire függenek ezektől a bevételektől.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	,994 ^a	,988	,988	4729940,381	1,969

a. Predictors: (Constant), Szolgáltatási díjakból származó bevételek 2008-ban - 2008. évi költségvetés adat, Önkormányzati adókból származó összes bevétel - 2008. évi költségvetés adat

b. Dependent Variable: 2008-ban indult beruházások összes tervezett kiadásai - 2008. évi költségvetés adat

A regresszió analízis próbájára használt ANOVA elemzés, valamint a feni, összefoglaló táblázatban található Durbin-Watson próba értéke alapján megállapíthatjuk, hogy próbánk érvényes, egy nagyon jó modell sikerült alkotnunk.

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	4,199E14	2	2,100E14	16,833	,000 ^a
	Residual	7,484E14	60	1,247E13		
	Total	1,168E15	62			

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	4,199E14	2	2,100E14	16,833	,000 ^a
	Residual	7,484E14	60	1,247E13		
	Total	1,168E15	62			

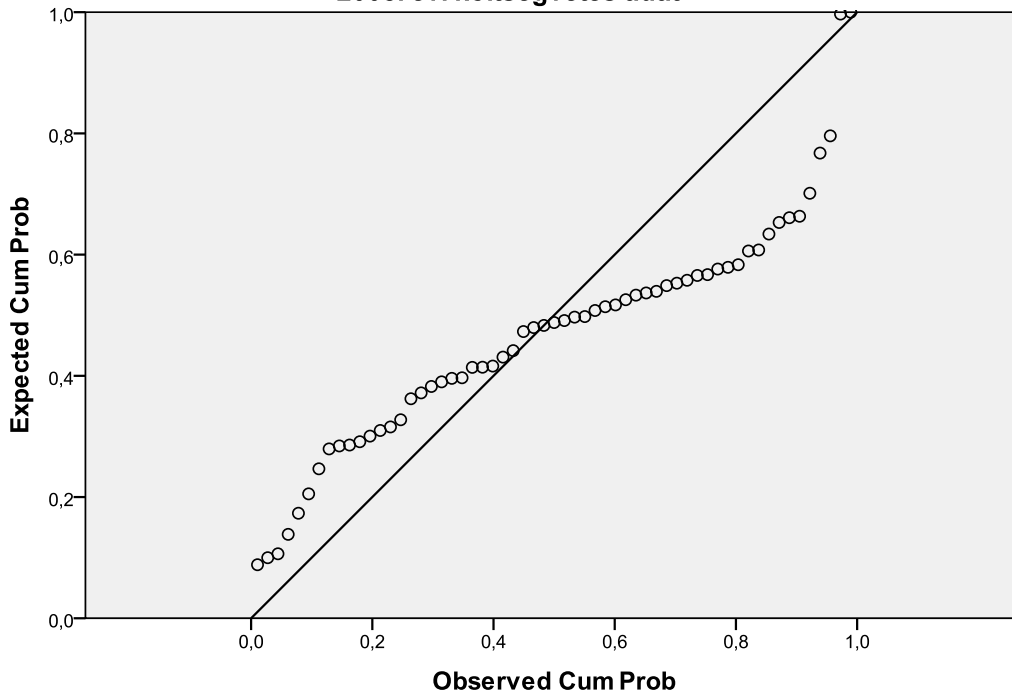
Predictors: (Constant), Önkormányzati adókból származó összes bevétel - 2008. évi költségvetés adat, Szolgáltatási díjakból származó bevételek 2008-ban - 2008. évi költségvetés adat

b. Dependent Variable: Felhalmozási kiadások - 2008. évi költségvetés adat

Az alábbi ábrán a függő változó (beruházás kiadásai) konkrét, és függvény alapján becslő értékeit tartalmazza. Itt is világosan látszik, hogy modellünk szinte tökéletesen illeszkedik.

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Dependent Variable: 2008-ban indult beruházások összes tervezett kiadásai - 2008. évi költségvetés adat

Mellékletek

Melléklet

A kérdőív

A település neve

A válaszadó beosztása, titulusa:.....

Melyik megye?

1 – Bács-Kiskun	8 – Hajdú-Bihar	15 – Szabolcs-Szatmár
2 – Baranya	9 – Heves	16 – Tolna
3 – Békés	10 – Jász-Nagykun-Szolnok	17 – Vas
4 – Borsod	11 – Komárom-Esztergom	18 – Veszprém
5 – Csongrád	12 – Nógrád	19 – Zala
6 – Fejér	13 – Pest	20 – Budapest
7 – Győr-Moson-Sopron	14 – Somogy	

Interjúztató neve:.....

A válaszokat csak összevontan elemezzük!!!

1. Kérjük, töltsse ki az alábbi táblázatot! A válaszadásnál, kérjük a 2008. évi költségvetés adatait használja.

Költségvetési sor	Ezer forint
Az önkormányzat összes kiadása 2009	
Folyó bevételek 2009	
Folyó kiadások 2009	
Felhalmozási bevételek 2009	
Felhalmozási kiadások 2009	
Iparüzési adóból származó bevétel 2009	
Önkormányzati adókból származó összes bevétel 2009	
Építmenyadóból származó bevétel terve 2010-re	
Iparüzési adóból származó bevétel terve 2010-re	
Szolgáltatási díjakból származó bevételek 2009-ban	
2009-ban indult beruházások 2009-as kiadásai	
2009-ban indult beruházások összes tervezett kiadásai a beruházás hátralévő éveire	
2009-ben felújításra költött összeg	
Korábban elkezdett beruházások kiadásai 2010-ben	
Jelenleg futó beruházások száma (amit biztosan elkezdenek 2010-ben, plusz a már futó beruházások)	
Önkormányzat hány társulásban vesz részt?	
Hány civil szervezet működik a településen?	

5. beruházások fajtái:

Oktatás

Egészségügy

Víz
Gáz,
Szemét
Szennyvíz
Út
Egyéb, micsoda:

6. **Önkormányzati kockázatvállalással kapcsolatos kérdések**

1 egyáltalán nem értek egyet 5 nagyon egyetértek

- A önkormányzatok közpénzzel gazdálkodnak, egyáltalán nem szabad kockáztatniuk
- A önkormányzatok gazdálkodó egységek, a kockázatvállalás része ennek
- A önkormányzati vállalkozások kockázata nem azonos a gazdasági élet egyéb területein levő kockázattal
- A állam úgyis garanciát vállal, igazán nem kockázatunk semmit

7. **Az önkormányzat különválasztja a tőke és folyó költségvetést**

1 igen 2 nem

8. **Fontosnak tartom a költségvetés tőke és folyó részének szétválasztását**

1 igen 2 nem

9. **amikor beruházást tervezünk**

1 nem jellemző 5 nagyon jellemző

- Elsősorban a támogatásoktól függ, mit tervezünk
- Elsősorban a lakossági igényektől függ, mit tervezünk
- Hosszú távú költségmegtakarítási célokat is figyelembe veszünk
- Mindig hitelt veszünk fel
- Megversenyeztetjük a bankokat

10. Ön úgy gondolja, hogy

1 nem jellemző

5 nagyon jellemző

- Az elkövetkező években jelentős beruházási tevékenység lesz jellemző az önkormányzati szektorban
- Még jó 5-10 évnek kell elkelnie, hogy az önkormányzatok pénzügyileg jobb helyzetben legyenek
- A beruházásokhoz elegendő támogatás érkezik a felső kormányzati szintektől
- A beruházások elmaradása az állami támogatások elmaradásának következménye
- A beruházások elmaradása gazdasági recesszió következménye
- Adóreformra lenne szükség, hogy az önkormányzatok jobb helyzetben legyenek
- Önkormányzatuk gazdasági helyzete jobb, mint 2 évvel ezelőtt
- Az elkövetkező években sokkal könnyebb lesz beruházási hitelt kapni, mint ma
- A nagyobb önkormányzatok sokkal jobb helyzetben vannak, mint mi
- Beruházásaink többségét tárulásban hajtjuk végre.

11. Működik önkormányzati kiskincstár a településen

Igen – Nem

Mi a véleménye a kiskincstárról?

12. A kiskincstár hasznos dolog, mert

13. A kiskincstár fölösleges ötlet, mert

14. nem hallottam a kiskincstárról.

15. Kérjük, válaszoljon igennel vagy nemmel!

Vett-e igénybe az önkormányzat állami garanciavállalást hitelek felvételekor?

Igen - nem

Volt-e az önkormányzatnak adósságrendezési eljárása az elmúlt 3 évben?

Igen - nem

Kérjük, az alábbi kérdésblokkban jelezze, mennyire igazak az alábbi állítások az ön önkormányzatára!

1- egyáltalán nem igaz; 5 - nagyon igaz

Önkormányzati nyitottság

- Az önkormányzat együttműködése a helyi civil szférával zökkenőmentes.
- Az önkormányzat együttműködése a helyi civil szférával sokoldalú.
- Az önkormányzat sokat tesz azért, hogy jól működjenek a külső kapcsolatai.
- Van működő fórum arra, hogy "külső, civil" javaslatot bevigyenek a hivatalba.

A helyi törvényhozás hatékonysága

- A helyi döntéseket, engedélyeket döntő többségben nem szokták megfellebbezni.
- A lakosok meg vannak elégedve a rájuk vonatkozó szabályokkal.
- A helyi magánvállalkozók meg vannak elégedve a rájuk vonatkozó szabályokkal.

Átláthatóság

- A helyi költségvetés mindenki számára nyilvános.
- Az önkormányzat minden szerződése megtekinthető, bárkinek, aki kéri.
- Egyértelmű a tisztségviselők javadalmazásának odaítélési módja.
- Mindenki az érdeme szerint részesül a jutalomból.

Önkormányzati külső kommunikáció

- A testületi üléseken általában szép számmal megjelennek az érintett lakosok is.
- A helyi döntéseket helyi TV, helyi újság is megjelenteti.
- A helyi döntések meghozatalát követően sok "civil" kérdés fut be az önkormányzathoz azokkal kapcsolatban.
- Ezeket a kérdéseket rögzítik, mindegyikre választ adnak.

Egyenlőség

- A polgármesteri hivatalban egyenlő arányú a női és a férfi osztályvezetők aránya.

- A képviselőtestületben egyenlő arányú a nők és a férfiak aránya.
- A bizottsági vezetők között egyenlő a nők és a férfiak aránya.
- A gyestről visszatérő szülők korábbi munkájuknak megfelelő munkakörben dolgoznak tovább.

Hatékonyság

- A realizált helyi adóbevétel közel áll a tervezett adóbevételhez.
- A magánszféra bevonása a közszolgáltatásba jelentős, és inkább növekedő tendenciát mutat.
- Az önkormányzat könnyen tud helyi beruházásra hitelt felvenni.

1. táblázat

Jelenleg futó beruházások száma

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1	2	3,0	3,3	3,3
	2	2	3,0	3,3	6,6
	3	3	4,5	4,9	11,5
	4	2	3,0	3,3	14,8
	5	3	4,5	4,9	19,7
	6	2	3,0	3,3	23,0
	7	2	3,0	3,3	26,2
	8	5	7,5	8,2	34,4
	10	1	1,5	1,6	36,1
	11	1	1,5	1,6	37,7
	12	1	1,5	1,6	39,3
	13	3	4,5	4,9	44,3
	14	1	1,5	1,6	45,9
	15	2	3,0	3,3	49,2
	16	2	3,0	3,3	52,5
	17	3	4,5	4,9	57,4
	18	3	4,5	4,9	62,3
	19	1	1,5	1,6	63,9
	20	1	1,5	1,6	65,6
	21	1	1,5	1,6	67,2
	22	3	4,5	4,9	72,1
	23	1	1,5	1,6	73,8
	27	1	1,5	1,6	75,4
	28	2	3,0	3,3	78,7
	29	1	1,5	1,6	80,3
	31	1	1,5	1,6	82,0
	32	2	3,0	3,3	85,2
	35	2	3,0	3,3	88,5
	37	1	1,5	1,6	90,2
	39	1	1,5	1,6	91,8
	42	1	1,5	1,6	93,4
	47	1	1,5	1,6	95,1
	49	1	1,5	1,6	96,7
	59	1	1,5	1,6	98,4
	78	1	1,5	1,6	100,0

Total	61	91,0	100,0
Missing System	6	9,0	
Total	67	100,0	

2. táblázat

Önkormányzat hány társulásban vesz részt?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	4	6,0	6,5	6,5
1	24	35,8	38,7	45,2
2	8	11,9	12,9	58,1
3	8	11,9	12,9	71,0
4	4	6,0	6,5	77,4
5	7	10,4	11,3	88,7
6	1	1,5	1,6	90,3
8	3	4,5	4,8	95,2
12	1	1,5	1,6	96,8
13	1	1,5	1,6	98,4
14	1	1,5	1,6	100,0
Total	62	92,5	100,0	
Missing System	5	7,5		
Total	67	100,0		

2. táblázat

Hány civil szervezet működik a településen?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 5	1	1,5	1,7	1,7
7	1	1,5	1,7	3,4
15	1	1,5	1,7	5,2
17	1	1,5	1,7	6,9
21	2	3,0	3,4	10,3
22	1	1,5	1,7	12,1
23	1	1,5	1,7	13,8
25	2	3,0	3,4	17,2
28	2	3,0	3,4	20,7
30	1	1,5	1,7	22,4
32	1	1,5	1,7	24,1
34	1	1,5	1,7	25,9

40	2	3,0	3,4	29,3
45	1	1,5	1,7	31,0
52	1	1,5	1,7	32,8
53	1	1,5	1,7	34,5
55	1	1,5	1,7	36,2
58	1	1,5	1,7	37,9
60	1	1,5	1,7	39,7
61	1	1,5	1,7	41,4
65	1	1,5	1,7	43,1
70	1	1,5	1,7	44,8
80	2	3,0	3,4	48,3
82	2	3,0	3,4	51,7
84	1	1,5	1,7	53,4
85	1	1,5	1,7	55,2
86	1	1,5	1,7	56,9
96	2	3,0	3,4	60,3
97	1	1,5	1,7	62,1
100	2	3,0	3,4	65,5
104	1	1,5	1,7	67,2
113	1	1,5	1,7	69,0
119	1	1,5	1,7	70,7
120	1	1,5	1,7	72,4
124	1	1,5	1,7	74,1
130	1	1,5	1,7	75,9
148	1	1,5	1,7	77,6
163	1	1,5	1,7	79,3
182	1	1,5	1,7	81,0
200	4	6,0	6,9	87,9
222	1	1,5	1,7	89,7
232	1	1,5	1,7	91,4
285	1	1,5	1,7	93,1
308	1	1,5	1,7	94,8
346	1	1,5	1,7	96,6
358	1	1,5	1,7	98,3
640	1	1,5	1,7	100,0
Total	58	86,6	100,0	
Missing System	9	13,4		
Total	67	100,0		

3. táblázat

Amikor beruházást tervezünk elsősorban a támogatásoktól függ, mit tervezünk

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem jellemző	2	3,0	3,0	3,0
	2	3	4,5	4,5	7,5
	3	26	38,8	38,8	46,3
	4	20	29,9	29,9	76,1
	nagyon jellemző	16	23,9	23,9	100,0
	Total	67	100,0	100,0	

4. táblázat

Amikor beruházást tervezünk elsősorban a lakossági igényektől függ, mit tervezünk

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem jellemző	4	6,0	6,0	6,0
	2	6	9,0	9,0	14,9
	3	30	44,8	44,8	59,7
	4	14	20,9	20,9	80,6
	nagyon jellemző	13	19,4	19,4	100,0
	Total	67	100,0	100,0	

5. táblázat

Amikor beruházást tervezünk hosszú távú költségmegtakarítási célokat is figyelembe veszünk

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem jellemző	3	4,5	4,5	4,5
	2	11	16,4	16,4	20,9
	3	13	19,4	19,4	40,3
	4	19	28,4	28,4	68,7
	nagyon jellemző	21	31,3	31,3	100,0
	Total	67	100,0	100,0	

6. táblázat

Amikor beruházást tervezünk mindig hitelt veszünk fel

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
--	--	-----------	---------	---------------	--------------------

Valid	nem jellemző	20	29,9	29,9	29,9
	2	18	26,9	26,9	56,7
	3	11	16,4	16,4	73,1
	4	11	16,4	16,4	89,6
	nagyon jellemző	7	10,4	10,4	100,0
	Total	67	100,0	100,0	

7. táblázat

Amikor beruházást tervezünk megversenyeztetjük a bankokat

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem jellemző	13	19,4	19,7	19,7
	2	4	6,0	6,1	25,8
	3	3	4,5	4,5	30,3
	4	5	7,5	7,6	37,9
	nagyon jellemző	41	61,2	62,1	100,0
	Total	66	98,5	100,0	
Missing	System	1	1,5		
	Total	67	100,0		

8. táblázat

Ön úgy gondolja, hogy az elkövetkező években jelentős beruházási tevékenység lesz jellemző az önkormányzati szektorban

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem jellemző	11	16,4	16,7	16,7
	2	13	19,4	19,7	36,4
	3	20	29,9	30,3	66,7
	4	15	22,4	22,7	89,4
	nagyon jellemző	7	10,4	10,6	100,0
	Total	66	98,5	100,0	
Missing	System	1	1,5		
	Total	67	100,0		

9. táblázat

Ön úgy gondolja, hogy még jó 5-10 évnek kell elkelnie, hogy az önkormányzatok pénzügyileg jobb helyzetben legyenek

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	3	9	13,4	13,4	13,4

4	17	25,4	25,4	38,8
nagyon jellemző	41	61,2	61,2	100,0
Total	67	100,0	100,0	

10. táblázat

Ön úgy gondolja, hogy a beruházásokhoz elegendő támogatás érkezik a felső kormányzati szintektől

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid nem jellemző	22	32,8	32,8	32,8
2	21	31,3	31,3	64,2
3	16	23,9	23,9	88,1
4	7	10,4	10,4	98,5
nagyon jellemző	1	1,5	1,5	100,0
Total	67	100,0	100,0	

11. táblázat

Ön úgy gondolja, hogy a beruházások elmaradása az állami támogatások elmaradásának következménye

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid nem jellemző	5	7,5	7,5	7,5
2	7	10,4	10,4	17,9
3	17	25,4	25,4	43,3
4	20	29,9	29,9	73,1
nagyon jellemző	18	26,9	26,9	100,0
Total	67	100,0	100,0	

12. táblázat

Ön úgy gondolja, hogy a beruházások elmaradása gazdasági recesszió következménye

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid nem jellemző	3	4,5	4,5	4,5
2	5	7,5	7,5	11,9
3	32	47,8	47,8	59,7
4	20	29,9	29,9	89,6
nagyon jellemző	7	10,4	10,4	100,0
Total	67	100,0	100,0	

13. táblázat

Ön úgy gondolja, hogy adóreformra lenne szükség, hogy az önkormányzatok jobb helyzetben legyenek

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem jellemző	7	10,4	10,8	10,8
	2	5	7,5	7,7	18,5
	3	18	26,9	27,7	46,2
	4	12	17,9	18,5	64,6
	nagyon jellemző	23	34,3	35,4	100,0
	Total	65	97,0	100,0	
Missing	System	2	3,0		
Total		67	100,0		

14. táblázat

Ön úgy gondolja, hogy önkormányzatuk gazdasági helyzete jobb, mint 2 évvel ezelőtt

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem jellemző	47	70,1	70,1	70,1
	2	8	11,9	11,9	82,1
	3	9	13,4	13,4	95,5
	4	2	3,0	3,0	98,5
	nagyon jellemző	1	1,5	1,5	100,0
	Total	67	100,0	100,0	

15. táblázat

Ön úgy gondolja, hogy az elkövetkező években sokkal könnyebb lesz beruházási hitelt kapni, mint ma

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem jellemző	34	50,7	50,7	50,7
	2	15	22,4	22,4	73,1
	3	16	23,9	23,9	97,0
	4	2	3,0	3,0	100,0
	Total	67	100,0	100,0	

16. táblázat

Ön úgy gondolja, hogy a nagyobb önkormányzatok sokkal jobb helyzetben vannak, mint mi

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	nem jellemző	19	28,4	29,2	29,2
	2	11	16,4	16,9	46,2
	3	18	26,9	27,7	73,8
	4	8	11,9	12,3	86,2
	nagyon jellemző	9	13,4	13,8	100,0
	Total	65	97,0	100,0	
Missing	System	2	3,0		
Total		67	100,0		